

> DÜBAM
DUNYA BÜLTENİ ARAŞTIRMA MASASI

Filistin'de Üçüncü intifada mı?

> 2015 KASIM
DÜNYA BÜLTENİ ARAŞTIRMA MASASI

DÜBAM

Filistin’de Üçüncü İntifada mı?

Genel Yayın Yönetmeni
Akif Emre

Yayın Koordinatörü
Hazinadar Hasan Hız

DÜBAM Yayınları
Küresel İletişim Merkezi
Barbaros Bulvarı, Balmumcu / Beşiktaş
Tel: (0212) 274 80 21 – 274 80 22
www.dunyabulteni.net/dubam

dübam

İÇİNDEKİLER

Hussam El Dajani Kudüs İntifadasının arkasındaki sebepler?.....	9
Akif Emre Tehlikenin farkında mısınız?.....	13
İlan Pape Mescid-i Aksa'nın imhası komplo teorisi değil.....	18
David Hearst Yeni nesil için yeni intifada.....	23
Mervan Barguti İsrail işgali bitmeden barış sağlanamayacak.....	30
Hanine Hasan İsrail'in sömürgeciliğine Avrupa katkısı.....	34
Haydar Eid Oslo'dan kurtulmuş Filistin.....	41
Yezid Sayıgh Oslo Anlaşmasını kim bozdu?.....	46

Akif Emre	
Birinci İntifada'dan elde ne kaldı?.....	55
Selman Öğüt	
İsrail'in 2014 katliamları sonrası bölgede ne değişti?.....	60
Ariyana Love	
Gazzelilerin psikolojik bunalımı.....	65
Richard Silve	
İsrail Mahkemesi, çocuk kaçırmayı onaylıyor.....	72

(SUNUŐ)

Kudüs'te Eylül ayından bu yana sular durulmuyor. Yahudi yerleşimcilerin İsrail askerleri eşliğinde sürekli Mescid-i Aksa'ya baskın düzenlemesinden sonra Kudüs halkı yeniden ayaklandı. Bu ayaklanma uzun yıllar Kudüs'ün sistematik Yahudileştirilme politikalarına verilen bir tepkiydi aslında.

Bugün gelinen noktada bu ayaklanmalar 'yeni bir intifada mı geliyor?' tartışmalarını başlattı. Elinizdeki dosya bu ayaklanmaların ne anlama geldiğini, Kudüs ve Mescid-i Aksa üzerindeki İsrail stratejilerini ve Filistinlilerin geleceğini konu alan analiz yazılardan oluşmaktadır.

Çok yönlü düşünmeye kapı aralaması bakımından Dünya Bülteni okurlarının dikkatine sunuyoruz.

dübam

Kudüs İntifadasının arkasındaki nedenler

Hussam El Dajani

Kudüs'te daha önce yaşanmamış bir halk ayaklanması meydana geldi. Bu patlama ilk olarak bize 1987'de Birinci intifadayı hatırlatıyor. Çünkü bu iki ayaklanmanın oldukça benzer yönleri var. Mesela bu benzer yönlerin en başında ayaklanmanın bir ulusal liderlikten önce gelmesi ve yeni metot olarak daha barışçıl yolların kullanılması geliyor. Dolayısıyla bu yolla mücadele hem İsrail işgaline büyük bir zarar veriyor hem de bireysel eylemler durdurulamıyor. Burada bıçaklamayı kast ediyorum, yani vurup kaçmayı ve İsrail askerlerine atılan taşlar ve molotofkokteyli. Bu ayaklanmalar 'sözde İsrail devletinin' kırılganlığını ve zayıflığını arttırıyor. Ve Filistin'in kurtuluşunun yakın olduğuna dair umut veriyor.

Aslında birçok nedeni olsa da bu ayaklanmanın tek bir hedef var. Birincisi, Siyonist işgal devleti olan İsrail'in başkent olarak Kudüs'ü kontrol etmesini engellemek. İkincisiyse Mescid-i Aksa'nın yerine sözde tapınağın inşa edilmesinin önüne geçmek.

Peki, Kudüs İntifadasının arkasındaki sebepler nelerdir?

1. Dini sebepler: Kudüs, özellikle üç semavi dine inananlar için büyük bir öneme sahiptir. Haliyle Kudüs'ün siyasi önemi de burada yatmaktadır. Bu siyasi önem nedeniyle İsrail 1967'deki işgalden sonra sistematik olarak bu kutsal kenti Yahudileştirmeye başladı. Mesela İsrail ilk olarak Mescid-i Aksa ve Kubbet-üs Sahra etrafında kazılara başladı. Ve artık Mescid-i Aksa ve Kubbet-üs Sahra çökme

riskiyle karşı karşıya. Yine bölgedeki yerleşimcilerin Müslümanlara karşı saygısızlıkları ve İsrail askerlerinin büyük bir kaba kuvvetle El-Aksa'ya postallarla girmesi bu intifadayı ateşledi. İsrail askerleri sadece bununla kalmadı; aynı zamanda namaza gelen Kudüslülerin camiye gelmesini yasakladı. Aksa'ya giriş ve çıkışlar için tedbirler uyguladı.

2. Politik Sebepler: Zamanla ortaya çıkan önemli bir şey var. Filistinliler uluslararası toplumun Kudüs'le ilgili çizdiği düzeni artık farkında. Ve bölgedeki derin başarısızlık Kudüslülerin azmini güçlendiriyor. Zaten Kudüs toplumu, Filistinli müzakerecilerin Doğu Kudüs'le ilgili İsrail'e verilen tavizler nedeniyle güvenlerini kaybetmişti. Bu tavizler sızdırılan belgelere dayanıyordu.

3. Ekonomik Sebepler: Kudüslüler aralarından sadece dindar, kahraman ve salih olanların dayanabileceği bir rüşvet oyunuyla karşı karşıya. İsraili yerleşim organizasyonları Kudüslülere mülklerini ve evlerini satmaları için milyon dolarlar sunuyor. Ve onlara Avrupa ve Amerika vatandaşlığı elde etmeleri teklifiyle gidiyorlar Fakat Kudüslüler bunları reddediyor. Zira onlar kendilerini inançlarına ve topraklarına adanmışlar. Filistinli Kudüslüler ekonomik olarak büyük bir zulüm ile karşı karşıya. Mesela şu anda 'arnona' adlı verilen emlak vergisinden daha fazla para ödemeye mecbur bırakılıyorlar. Ve bu yüzden kimlikleri iptal ediliyor ve evleri yıkılıyor. Belki de ailelere karşı kullanılan bu toplu cezalandırmalar Kudüs halkının muzdarip acı gerçeğini temsil ediyor. Kısacası ekonomik durum kelimenin tam anlamıyla trajiktir. Ne ayıptır ki, Araplar, Müslümanlar ve Filistinliler, Kudüslüleri yani bu şehri koruyanları hayal kırıklığına uğrattıyor.

4. Demografik ve coğrafi sebepler: Kudüs'e yönelik Siyonist po-

litikaların temelini oluşturan birkaç faktör söz konusu. Bu faktörlerden en önemlisi, Yahudilerin Kudüs'te en geniş alanı kontrol etme politikaları. Ve buna karşılık Filistinli sakinlerin mümkün olduğu kadar az toprak ve mülke sahip olması.

5. İsrail'in bu mevcut işgali, Kudüs'ü kuşatma stratejisine dayanmaktadır. Mesela öncelikle Doğu Kudüs etrafında yeni yerleşimler inşa edilmektedir. Daha sonra Kudüs çevresindeki yerleşimler ile içerideki büyük yerleşimlerle bağlantıları sağlanmaktadır. Bu oluşturulan yerleşim alanları Filistinlileri kendi aralarında bölüyor. Ve dahası artık Filistinlilerin günlük bazda yaşamlarına bizzat sızılarak, etki edilmeye çalışılıyor. Ve bütün bunlar da sürtünmelere çatışmalara ve gerginliklere sebep oluyor.

İsrail bir işgal devleti olarak uluslararası tanınma hakkı kazandı. Ancak Filistinlilerin sürgün edilmesi ve yerlerinin değiştirilmesi bir uluslararası karara bağlı olamaz. Ve bugün İsrail'in yaptığı sürgünler ve Filistinlilerin yerlerini değiştirme politikaları en az 1948'deki Nakba ve 1968'deki Naksa kadar tehlikelidir. Filistin'in işgali devam ederken birçok Filistinli sınır dışı ediliyor. Ve kutsal kentin simgeleri değiştiriliyor. Ben Yahudi ve Arap olmayan nüfusun yoğun bulunduğu Batı Kudüs'teki yapılardan değil, bizatihi Doğu Kudüs'ten, yani birçok devletin ve uluslararası kararın Arap ve Filistin toprakları olarak kabul ettiği Doğu Kudüs'ten bahsediyorum. Bununla birlikte işgal devleti, Batılı müttefiklerinin desteğiyle yerleşim alanlarını genişletiyor. Ve başta Kudüs belediyesi olmak üzere işgal devlet, Kudüs'ten tarihin izlerini silmek için pek çok plan yürütmektedir.

Kaynak: Middle East Monitor

Dünya Bülteni için çeviren: Hazinadar Hasan Hız

dübam

Tehlikenin farkında mısınız?

Akif Emre

Farkında mısınız Mescid-i Aksa da elden gitme tehlikesi ile karşı karşıya. İsrail'in her durumda yaptığı bir taktik devreye girmiş durumda: Fiili durum oluşturmak ve dünyayı bu yeni duruma alıştırmak...

İsrail'in kuruluşundan itibaren tüm stratejik kazanımlarını/ gasplarını uzun soluklu taktik adımlarla elde edildiği süreç başlatılmış gibi sanki. Bu zamana kadar siyonistler her imkanı ve boşluğu değerlendirerek stratejik hedeflerle taktik adımların maksimize uyumu ile hedeflerine ulaştı.

Uluslararası hukuk, anlaşmalar, vaatler, sözler tüm aşamaları itinayla planlanmış, zamana yayılmış yol haritası ile delindi. Hükümet politikalarını aşan devlet politikası olarak benimsenmiş hedefe ulaşmak için her tür yöntem, Filistinlilerin, Arapların ve İslam dünyasının tüm zaafı değerlendirilerek, Amerika'nın çelişkileri, batı kamuoyunun beklentileri ustaca yönetilerek elde edildi. Yeri geldiğinde barıştan yana gözükerek geri adım atıyor gibi yaptı, yeri geldiğinde küresel terörle, yeri geldiğinde 'İslamcı terör'le savaşmak adına batinın değerlerini savunan güvercin rolü oynamasını iyi bildi.

Bu kez çok tehlikeli bir oyun oynuyor. Tehlikenin büyüklüğüne rağmen karşı koyacak askeri, siyasi, diplomatik ciddi bir gücün olmadığı, Ortadoğu'nun paramparça olduğu bir zamanlama seçildi.

Filistin iki parça ve Abbas bile Batı Şeria'da sembolik durumda. Hamas, Gazze'ye sıkışmış ve çaresizlik içinde, Rusların Mescid-i Aksa'yı korumasını isteyecek halde.

Suriye, Irak, Lübnan başta olmak üzere bölge ülkeleri iç savaş ortamında kendi dertleriyle uğraşiyor.

Mısır, darbe yönetiminin kendisini garantiye almanın tek yolunun İsrail'le Camp David denklemini yeniden tahkim etmekten geçtiğinin farkında olarak alabildiğine tepkisiz. Suriye'yi anlatmaya gerek yok. Müslümanlar Irak'ta Suriye'de birbirinin kanını akıtmakla meşgul. Batıyla anlaşma yapan İran'ın İsrail'e karşı retorik düzeyde bile tavır alması zor, tüm enerjisini Baas rejimine destek için harcamakla meşgul.

Türkiye artık sınırlarına dayanmaktan öte içine dayanan Suriye'deki iç savaşın etkisini atlatmak, siyasetin belirsizliğiyle kendi gündemi ile meşgul.

Obama yönetimi Ortadoğu'da ilgisizliğinin etkisizleşmeye dönüştüğünü, Rusya'nın Suriye'de fiilen devreye girmesiyle fark etti. Üstelik İsrail'e rağmen İran'la nükleer anlaşmaya gitmesinden dolayı sus payı olarak fiili durum karşısında şimdilik sessizliği yeğlemiş görünüyor. Hatta Fransa'nın Mescid-i Aksa için uluslararası güç önerisine İsrail'den yana tavır alarak Siyonist sömürgecilerin gönlünü hoş etmekle meşgul.

Günlerdir Yahudi işgalci 'siviller' Mescid-i Aksa'ya saldırıyor. Tıpkı Şaron'un belli bir strateji dahilinde Mescid-i Aksa'ya baskın yaparak

ikinci intifadayı ateşleyen tahrikinde olduğu gibi... Ne var ki şimdiki durumda ne yeni bir intifada ilan edecek, yürütecek bir liderlik; ne de bütünlük var Filistinliler arasında.

Filistin dışında da Mescid-i Aksa'nın konumunu belirleyecek sinsi planı boşa çıkaracak bir kıyama her anlamda sahip çıkacak destekleyecek bir devlet yok.

Hemen her gün yaşanan Mescid-i Aksa'nın işgali, Siyonistlerin efsanelerine dayalı tarih yorumuyla masum bir ibadet özgürlüğü sorununa dönüştürülmeye çalışılıyor. Uluslararası anlaşmalara ve tarihi bağlamda Mescidi Aksa'nın konumunun ne olduğunu görmezden gelen fiili saldırganlık masumlaştırılıyor, Filistinliler terörize edilerek kendini batı karşısında acındıran tipik Yahudi propagandası devreye sokuluyor.

Gerekli ortam oluşunca da fiili durum taktiği devreye girecek, silah ve asker gücüyle de facto durum oluşturulacak. Yani; El Halil'de oynanan oyuna benzer bir senaryo tekrarlanmak isteniyor sanki: Fiili olarak Mescid-i Aksa'yı bölmek! Yıllardır Mescid-i Aksa'nın altında tünellerle yaptıkları kazılardan sonuç alamayan siyonist kolonizatörler, bu kez uluslararası anlaşmalar, hukuk ve dünyanın tepkisi gibi etkenleri bir kenara bırakıp fiili durum yaratmak peşindeler; Mescid-i Aksa'da havra hayali.

Bu yetmiyor gibi Kudüs'ün çepeçevre ikinci halka bir duvarla çevrilerek Arapların açık hava hapisanesine hapsedilmesi durumu gündemde.

Buna engel olabilecek askeri, siyasi ve ekonomik bir güç ufukta görünmüyor. Ortadoğu, tarihinin belki de en karanlık ve kaotik ortamlarından birini yaşarken Siyonizm'i kim engelleyebilir?

Mescid-i Aksa'ya sahip çıkamayan İslam alemi hangi kutsala sahip çıkabilir?

Bir an evvel Arap, Kürt, Türk demeden ümmet fikrine dönmenin vaktidir. Modern milliyetçiliğin ve arkaik sekterizmin bataklığından çıkıp diriliş bilincini kuşanmanın vaktidir. Unutmayalım gecenin en karanlık vakti tan yerinin habercisidir.

Kaynak: Yenişafak

Mescid-i Aksa'nın imhası bir
komplo teorisi değil
İlan Pape

Albert Memmi'nin bir klasiği olan *The Colonizer and the Colonized* (Sömürgeci ve Sömürülen) kitabında sömürgeciler için “Onların eylemlerini anlamaya çalışmak işe yaramaz. Onlar tahmin edilemez! Asla bilemezsiniz!” diyor. Sömürgecilere göre ise “Garip ve rahatsız edici bir düşüncesizlik sömürgeyi kontrol eder.”

İsrail ve destekçilerinin, Filistin'deki ayaklanmanın son zamanlarda neden büyüdüğüyle alakalı yapabileceği tek savunma, Filistinlilerin “İslami propaganda” etkisinde olması olacaktır. İsrail'e göre bu propaganda, son haftalarda “fevri ve öngörülemeyen” Filistinlileri kolay bir şekilde kışkırttı.

Genel olarak konuşacak olursak, Batılı yorumcular Filistinlilerin zulme karşı direnişini geniş bir bağlama oturtmakta daha istekli olmuştur. Oysa başta liberal akademisyenler ve gazeteciler tarafından dile getirilen bu Batılı yaklaşımın, İsraili biriyle bir ortak yönü var: İsrail'in Kudüs'te Mescid-i Aksa Camii'nin yıkılması veya Harem-üş-Şerif üzerine “Üçüncü Tapınağı” yapmayı planladığı iddialarını asılsız ve ilgisiz görüyor. İddialar, batılı medyada Filistinlilerin ayaklanmasını tetikleyen “bir bahane” olarak ortaya çıkıyor.

Hiç şüphe yok ki, yaklaşık 50 yıllık acımasız sömürgeci denetimden sonra Filistinlilerin öfke düzeyini anlamak için çok uzaklara bakmaya gerek yok. Ancak, baskıya karşı harekete geçen bu anlaşılabilir dürtü, İsrail'in Harem-üş-Şerif üzerindeki planlarını görmezden gelmeye yol açmamalıdır. Hem, İsrail hakkında Arap ve Filistinlilerin endi-

şelerinin oryantal birer hayal ürünü olup köklü olmayışı düşüncesi kabul edilebilir değil. Aslında tüm bunlar kanıtlanabilir.

Dindar ya da seküler olsun herkesin şu soruyu sorması bu nedenle çok önemlidir: Mescid-i Aksa tehlike altında mı? Eğer öyle ise, o zaman onun tehlikede olan geleceği sadece İslam'a bir tecavüz değil, aynı zamanda İsrail'in yerleşimci-sömürgeci projesinin daha ne kadar ileri gidebileceğinin bir başka göstergesidir.

Arkeolojik suç

Kudüs'te Arap ve İslami sitelerin yıkılması, İsrail politikası ve tutumunda bilinmeyen bir şey değil. 1967 yılında İsrail, Eski Kudüs'te bir Fas mahallesini yerle bir etti. 12. yüzyıla kadar uzanan mimari geçmişiyle İslam medeniyetinin mücevheri olmuş ve önemli bazı İslami tarikatların ev sahipliğini yapmıştır.

Siyonizm Filistin'de ortaya çıktığında, liderleri sadece yerleşim için arazi satın almıyor, aynı zamanda "Yahudi Kudüs" hedefiyle hareket ediyorlardı.

İngiliz Mandası altındaki Siyonist liderliğinin yaptığı gibi Baron Edmond Rothscild, 19. Yüzyılın sonunda bölgeyi satın almaya çalıştı. Satın almak işe yaramayınca, 1967 savaşı sırasında zorla alınmış ve yıkılmıştır.

Kudüs'ü Haçlılardan kurtaran Selahaddin Eyyubi'nin oğullarından biri tarafından yaptırılan Şeyh Ramazan Camii de yıkıma dahil edilmiştir. Yıkımı yıllar sonra öğrenen İsrail Ulusal Akademisi Tarihçisi ve Başkan Yardımcısı Benjamin Kedar, İsrail gazetesi Haaretz'e verdiği demeçte "O bir arkeolojik suçtu" ifadelerini kullandı.

Camilerin yıkılması yeni ya da sadece Kudüs'le sınırlı bir uygulama değildi. Nakba'da 1948 yılında yapılan etnik temizlik operasyonu

sırasında Siyonist güçler tarafından yıkılan Filistinli köy ve kasabalarda dokunulmadık cami bırakmadılar. İsraili yetkililer, kalan birçok camiyi kulüplere, restoranlara ve hayvan ahırlarına dönüştürdü.

İmha coğrafyası

Nitekim Filistin etrafında ne Kudüs'teki tarihsel anıtlar ne de camiler sömürgecinin yıkıcı politikalarından muaf idi. Ülkenin İslami mirasının bu yıkımı, Filistinlilerin müşterek hafızalarına derinden kazınmıştır.

İsrail'in sık sık ABD firması olan Caterpillar tarafından tedarik edilen zırlı D-9 buldozerler ile Filistinlilerin binalarını yok ettiklerine tanık oluyoruz. Ancak, bu sadece İsrail'in Mescid-i Aksa'nın geleceği hakkında korku eken imha coğrafyasının canlı bir hafızası değil. Bu, İsrail'de, Benyamin Netanyahu'nun mevcut hükümetinin temsil ettiği güçlü siyasi odakların bazı ideolojilerinin gerçekçi bir analizidir. Bunlardan en önemlisi büyüyen dini milliyetçi harekettir. Daha önce marjinal bir güç olarak kullanılıyordu fakat bugün kuruluşun bir parçası.

Haaretz'den Or Kashti'nin geçenlerde ortaya koyduğu gibi, bu hareketin okul sisteminin (İsrail'de üç sistem var: Laik Yahudi sistem, ulusal dini sistem ve Arap sistemi) müfredatının bir parçası, "Üçüncü Tapınak" binasını savunan bir programdır.

Tapınak inşa etmek, "bütün insanlığın" bir tutkusu olduğu öğrencilere anlatılır. Kashti programı okuyan uzmanlarla görüştü ve programda Mescid-i Aksa'nın patlatılması ile alakalı doğrudan bir vurgu olmaması dolayısıyla stres altında olmasına rağmen, öğrenciler Yahudi kefaret dağının (Geula) eşliğinde oldukları düşüncesiyle yetiştiriliyorlar.

Bu program Eğitim Bakanı Naftali Bennett tarafından desteklenmektedir. Meslektaşları Uri Ariel ile birlikte Bennett, Mescid-i Aksa'yı Yahudi tapınağına dönüştürmek isteyen Yahudi Vatan Partisi'nin bir parçasıdır.

Bu yılın başındaki seçimi takiben Ariel, Tarım Bakanlığı'na atandı. İskan bakanı olarak görev yaparken, Mescid-i Aksa'nın üzerine yeni tapınak yapmak için açıkça çağrıda bulundu. O marjinal bir politikacı değil, kendi partisi de öyle.

İsrail hükümeti, benzer plan için açıkça çağrıda bulunan birkaç kuruluşu para ve sair varlıklarla destekliyor. Bunlardan en önemlisi Haham Yisrael Ariel tarafından kurulan Kudüs Tapınağı Enstitüsü'dür. Enstitü'nün varlıkları Haaretz muhabiri Uri Blau tarafından incelenmiştir.

Enstitü'nün kendi web sitesine göre ana hedefi "İsrail'in İncil emirlerine uygun olarak, Kudüs'teki Moriah Dağı'nda (Mescid-i Aksa'nın bulunduğu yer) Kutsal Tapınağı yeniden inşa edilmiş olarak görmek"tir.

Bir bağınaz Siyonist iradenin bir gün bu tür planları yürüteceğini varsaymak kadar gülünç ya da tasavvur edilemez bir şey yok.

Kaynak: The Electronic Intifada

Dünya Bülteni için çeviren: Caner İlker

dübam

Yeni nesil için yeni intifada

David Hearst

Eski Kudüs'te iki aşırı Ortodoks Yahudi'yi bıçaklayarak öldürmeden birkaç gün önce Muhannad Halebi, şahsi Facebook hesabından BM'de İsrail'i aşırı radikalleri Mescid-i Aksa'ya salmakla suçlayan Mahmud Abbas'a seslenmişti:

“Güzel konuşma Sayın Başkan, fakat biz Doğu ve Batı Kudüs'ü tanımıyoruz. Biz Kudüs'ü bir ve bölünmemiş olarak biliyoruz ve onun her parçası kutsaldır. Kusura bakmayın Sayın Başkan ama Mescid-i Aksa'daki kadınlara ve Mescid-i Aksa'nın kendisine yapılanlar, barışçıl önlemlerle durdurulamayacak. Biz aşağılanmak için büyütülmedik.”

19 yaşındaki gencin mesajı açıklı: Kelimelerin kifayeti kalmamıştı. Üçüncü intifada çoktan başlamıştı.

Halebi kendi kuşağı adına konuşuyor. O, Batı Şeria ve Gazze'nin bağı olacağı Filistin Özerk Yönetimi'nin kurulmasını sağlayan, Taba'da imzalanan ikinci Oslo Anlaşması'ndan bir sene sonra doğdu. Halebi dört yaşına geldiğinde, İsrail'in toprakları barış için teslim ettiği kapsamlı bir barış anlaşmasını görecekti. Yedi yaşına geldiğinde ise İsrail, Batı Şeria'yı bölmek için duvar inşa etmeye başlamıştı. Bir sene sonra, İsrail'in kurtulmak için “ikiyüzlü” olarak nitelendirdiği Filistinli lider Yaser Arafat vefat etmişti. Yerine, amansızca şiddete karşı çıkmış ve çıkacak olan Mahmud Abbas geçmişti.

Halebi'nin kuşağı barışı görmeliydi. Batı Şeria'nın ekonomisini yeniden canlandırmak için Tony Blair ve Selam Feyyad tarafından yapılan

planlardan yararlanılmıyordu. Bunun yerine bu jenerasyonun gördüğü ise, kendini Mescid-i Aksa'da turist olarak gören 600 bin kişi, Filistin'e ait Doğu Kudüs'ün kademeli olarak kaybolması ve protestolar ile İsrail Yahudilerinin günlük tacizlerine karşı koyan Filistin güvenlik güçleri... Nihai çözümün yerine, Halebi'nin jenerasyonu son umutların kayboluşunu tecrübe etti.

Daha sonra, ülkedeki yaralı ve ölü sayılarından fazla ülke genelinde bıçaklama saldırılarının artması, Arapça'da "kurtuluş" anlamına gelen intifadanın başlamasına önayak oldu. Bir yeni jenerasyon işgalcilerden kurtulmaya çalışıyor. O kuşak kendi atalarının mücadelesini yeniden keşfediyor. Önümüzdeki haftalarda, aylarda ve hatta yıllarda olacak şeyler, onların mücadelesi haline gelecek.

Bunun için ilk kıvılcım, Kudüs'ün mezhebe dayalı siyasetleri neticesinde, taş taş üzerine kalamamak pahasına asit yağmurlarıyla saldırılan Mescid-i Aksa oldu. Hahambaşılığın Harem'üş Şerif bölgesine (İsraililer Tapınak Dağı diyor) Yahudilerin girişini yasaklamasına rağmen, Mescid-i Aksa'nın statükosu değişiyor. Kutsal yerleri yönetmek için kurulan Ürdün yönetimindeki vakıf, artık giriş ücreti toplamayacak fakat İsrail kontrolündeki kapıdan girişini sağlamak için gayrimüslimlerin girişini yasaklayabilir.

Uluslararası Kriz Grubu, geçtiğimiz günlerde yaptığı açıklamada şöyle bildirdi: "Vakıf Yahudilerin girişini engellemek için polisle çalışmaya devam ederken, ne Yahudi grupların boyutlarını ya da oranlarını belirleyebilir, ne de provokatör gördüğü aktivistlerin girişini veto edebilir. İsrail zaman zaman, askeri üniformalılar dahil Yahudilerin 10'arlı, 30'arlı ve hatta 50'şerli gruplar halinde girişine, daha önce yasak olmasına rağmen izin vermişti"

2012 yılında Knesset üyesi bakan yardımcıları ve bakanların tamamının site üzerinden İsrail egemenliğini deklare ettikleri film çekildi.

Halebi'nin jenerasyonuna göre bu sadece dini bir mesele değil. Mescid-i Aksa ulusal bir kimliğin sembolü, İsrail devleri tarafından kapsamlı bir şekilde ayaklar altına alınmış bir kimliğin son sembolü. Bu, hem dini hem de seküler Filistinlileri bir araya getiren bir unsur. Nitekim Yahudilere Mescid-i Aksa üzerinden saldıran ilk Filistinli grup olan Filistin Halk Kurtuluş Cephesi (PFLP), laik ve devrimci bir gruptu. Mescid-i Aksa'yı milli ve dindar Yahudilerin egemenliğine karşı savunmak varoluşsal bir meseledir. "Eğer biz bunun için savaşmazsak, nihayetinde pes ederiz" sözü aslında tüm Filistinlilerin özünü anlatıyor.

Halebi'nin teşvik edilmesine gerek yoktu. Fetih ya da Hamas'tan emir almasına da gerek yoktu. Batı Şeria'da, Gazze'de ya da İsrail'de yaşayan binlerce kişi olduğuna bakmaksızın o kendi kararını verdi.

Birinci ve İkinci İntifada, sürpriz bir şekilde Filistin liderliğini aldı. Birincisi, İsrail ordu kamyonunun Filistinli işçileri taşıyan iki otobüse çarpması sonucu 4 kişinin ölümüyle başlamıştı. İkincisi ise, Ariel Sharon'un binlerce polis ile İsrail askerlerinin 1967 yılındaki Altı Gün Savaşı'nda Doğu Kudüs'ü işgal ettiği zaman yayınlanan "Tapınak Dağı bizim ellerimizde" sözlerini tekrar ederek Aksa'da belirmesi üzerine başlamıştı. Fakat birkaç gün içerisinde kontrol sağlanarak emirler verilmeye başlandı.

"Tebliğ No:2" adlı eserin yazarı Cemal Zakout, 1987 İntifada'sının Birleşik Ulusal Liderlik'i adına, amacını bize hatırlattı: "Liderliği ve taban aktivizmi ile Filistin Kurtuluş Örgütü'nün (PLO) ayrılmaz

bir parçası olarak intifadayı düşünmüştü, onun yerine değil.” Bugün Filistin Kurtuluş Örgütü Abbas’ın liderliğinde, durumu kontrol için mücadele eder.

Araştırmacı ve siyaset bilimci Halil Şikaki yapılan güncel bir ankette Filistin halkının sadece yüzde 42’si silahlı mücadelenin Filistin’i özgürlüğüne kavuşturacağını düşünürken, yüzde 57’si ise iki ülkeli çözümün artık mümkün olmayacağını düşünüyor. Halkın üçte ikisi Abbas’ın değiştirilmesini istiyor.

Yeni nesil artık Fetih ve Hamas’ı hiçe sayarak kendi kararlarını veriyor. Eğer tek bir resim bunu anlatacak olsaydı, kot pantolon giyen ve başında kefiye olan kızın, maskeli ve başında yeşil Hamas bandı olan gence topladığı taşları verdiği o fotoğraf anlatabilirdi. Laik ve dindar gençler bir protestoda bir aradalar. Eline bıçak alan ya da taş fırlatan her bir genç, kendinin lideridir.

Bu durum İsrail için benzersiz tehlikeler oluşturuyor. Tutuklayarak ya da liderlerine suikast düzenleyerek gruplarla başa çıkabilir ve sonunda ateşkesi müzakere edebilir. Fakat bu bireylerin umutsuzca aldığı kararları almasını durduramaz. Evlerini yıkmak ya da diğer toplu cezalandırma tedbirlerine başvurmak onları sadece daha çok provoke eder.

Bu intifada ile alakalı farklı faktörler de var. Birinci ve İkinci İntifada Batı Şeria ve Gazze’den yapılmıştı. 1948 yılından itibaren mevcut olan İsrail’in Filistinli sakinleri, İkinci İntifada’nın başında protestolara katıldı ancak bu kısa ömürlü oldu. 1948 Filistinlileri, 1976’da yapılan Kara Günü’nden beri protestolarda ön sırada olmamışlardır. 30 Mart 1976 tarihinde binlerce Filistinli, açıkça deklare edilen “Yahudileştirme” politikasının bir parçası olan dev arazilerin kamulaştı-

rılmasını protesto etmek için kuzey üçgen bölgesinden yürüdü.

Oysa bugün, hiçbir duvar ya da ayırma bariyeri ayaklanmaları zapt etmiyor. Geçen haftaki saldırılar, Filistin Kurtuluş Örgütü'nün etkinliği olmayan alanlar olan Doğu Kudüs, Afula ve Tel Aviv'de gerçekleşti. Burada başka faktörler mevcut. Bu, Filistinlilerin Arap devletlerinin aracılık etmelerini istemediği ilk intifada. Belki bu çağın bir getirisiydi ya da İsrail'in sınırları etrafındaki karışıklık kaynaklıdır.

Şimdiye kadar ilk intifadaya İsrail'in ilk tepkileri, Benjamin Netanyahu'ya güven kaybına yönelik olurken, daha sağcı liderlere arka çıkmıştır. Yediot Ahronot tarafından Pazar günü açıklanan güncel ankete göre halkın yüzde 73'ünün, Netanyahu'nun son saldırılara karşı tutumundan memnuniyetsiz olduğunu gösteriyor. Saldırıyla başa çıkabilecek en iyi isimlerin kim olabileceği sorulduğunda iki aşırı milliyetçi olan eski Dışişleri Bakanı Avigdor Lieberman ve Eğitim Bakanı Naftali Bennett'in isimlerinin başı çektiği görülüyor. Dışişleri Bakanı olarak Lieberman, İsrail'in kuzeyinde yer alan Filistinli nüfusun sözde "statik transferi" için planları incelemek için avukatları görevlendirdi.

Ayrıca İsraililer hukuka aykırılığa da teşvik ediliyor, bizzat yöneticiler tarafından. İsrail -2003 yılında 130 bin kişiye ve 160 bin kuruluşa verdiği silah taşıma ruhsatına bakıldığında- çoktan ağır silahlı bir toplum haline geldi. Kudüs'te belediye başkanı Nir Barkat'ın açık teşviki ile koruması, Yahudi bir adamı bıçaklamış olan bir Filistinli'yi etkisiz hale getirdi. Daha sonra Barkat, elinde bir tüfek ile Filistin mahallesi olan Beit Hanina'da görüldü. Yasadışı çete üyeleri Kudüs sokaklarında, temizlik işçilerinin istihdam edilecekleri alanlara planlama yapmak üzere Filistinli işçi aramaya çoktan başladılar bile.

Tüm malzemeler, her iki taraftan sayısızca masum insanın öleceği uzun ve kanlı mücadele için ortada. İsrail, fizikçilerin nesiller atlatmış olan sırrını keşfetti: Daimi hareketin sırrı. Ne zaman güvenlik güçleri bir intifadayı bastırdıkları için kendilerini kutlasa, bir diğeri baş gösteriyor. Her neslin yaşadığı umutsuzluk, ümitsizlik ve onur kırıcı olaylar dolayısıyla içlerindeki ateş körükleniyor.

Fethin bu döngü haricinde tek bir çıkar yolu var, baskı ve direnç. İsraili Yahudilerin yapması gereken ise aynanın karşısına geçip kendilerine bakmaları ve üzerinde yaşadıkları toprakları –eşit olarak- paylaştıkları insanlarla uzlaşmak. Bunun tek bir sebebi var. Filistinliler orada kalmak için var, hem de nesilden nesile.

Kaynak: Middle East Eye

Dünya Bülteni için çeviren: Caner İlker

İsrail işgali bitmeden barış sağlanamayacak

Mervan Barguti

Şu anda şiddette yaşanan artış iki İsraili yerleşimcinin öldürülmesiyle başlamadı, bu çok önceden başlamıştı ve yıllardır devam ediyor. Her gün Filistinliler öldürülüyor, yaralanıyor ve tutuklanıyor. Her gün sömürgecilik ilerliyor, bizim halkımıza Gazze’de yapılan abluka devam ediyor, zulüm sürüyor. Bugün bir çokları bizim yeni şiddet sarmalının sonuçları altında ezilmemizi beklerken, ben 2002’de olduğu gibi temeldeki sorunlarla, Filistin’in özgürlüğünün inkarı, ilgilenmemiz gerektiğini söyleyeceğim.

Bazıları barış anlaşmasının sağlanamamasının nedeni olarak Başkan Yaser Arafat’ın isteksizliğini ya da Başkan Mahmud Abbas’ın yetersizliğini ileri sürdüler, ancak her ikisi de hazırды ve barış anlaşması yapabilirlerdi. Gerçek sorun İsrail’in barış yerine işgali seçmesi ve müzakereleri kendi sömürge projesini ilerletmek için bir perde olarak kullanmasıdır. Dünya üzerindeki tüm hükümetler bu basit gerçeği biliyorlar ancak bir çoğu geçmişte başarısız olmuş çözümlere geri dönerek özgürlük ve barış sağlanabilmiş gibi davranıyorlar. Çılgınlık aynı şeyi tekrar ve tekrar yapmak ve farklı sonuçlar beklemektir.

İsrail’in 1967’de işgal ettiği Doğu Kudüs’ü de kapsayan Filistin topraklarından tamamen geri çekilme, bütün sömürgeci politikalarına son verme, Filistinlilerin self determinasyon ve geri dönüş haklarını tanıma, ve tüm Filistinli mahkumları serbest bırakma konusunda açık taahhüt olmadan hiç bir müzakere olamaz. Biz işgalle bir arada var olamayız ve buna teslim olmayacağız.

Bizden sakın olmamız istendi ve biz defalarca barış anlaşması-

nın sağlanması için şans tanıdık. Belki de dünyaya bizim evlerimizden çıkarılmamızın, zorunlu sürgün ve nakillerimizin ve uğradığımız zulmün 70 yıldır devam ettiğini hatırlatmak faydalı olacaktır. Biz Birleşmiş Milletlerin kuruluşundan beri gündeminde olan tek konuyuz. Bize barışçıl yollara ve diplomatik kanallara başvurarak işgali sona erdirmek için uluslararası toplumun desteğini kazanabileceğimiz söylendi. Ancak 1999'da geçiş sürecinin sonunda olduğu gibi bu uluslararası toplum anlamlı adımlar atma konusunda başarısız oldu, ne uluslararası hukukun uygulanabileceği bir çerçeve çizildi ne de dünyanın bu apartheid rejiminden kurtulması için önemli rol oynayan boykot, tecrit ve yaptırımın da dahil olduğu hesap verme zorunluluğunu garantileyen önlemler yasalaştırıldı.

İsrail işgalini ve dokunulmazlığını sonlandırmak veya en azından koruma sağlamak için uluslararası eylemin yokluğunda, bizden ne yapmamız isteniyor? Kenarda durmamız ve sıradaki Filistinli ailenin yakılmasını, sıradaki Filistinli çocuğun öldürülmesini ya da tutuklanmasını, sıradaki yerleşim yerinin inşa edilmesini beklememiz mi? Tüm dünya biliyor ki Kudüs hem barışa ilham verebilecek hemde savaşı tutuşturabilecek bir ateş. O zaman dünya neden İsraililer tüm şiddetiyle şehirde, bilhassa Harem-i Şerif olmak üzere Müslümanlar ve Hristiyanlar için kutsal yerlerde Filistin halkına saldırıya devam ederken hareketsiz kalıyor? İsrail'in eylemleri ve suçları sadece 1967 sınırları dahilinde iki devletli çözüme zarar vererek uluslararası hukuku ihlal etmiyor, onlar çözülebilir bir siyasi çatışmayı zaten şu anda eşi görülmemiş bir karışıklık yaşayan bölgede istikrarı sarsacak, asla bitmeyecek dini bir savaşa dönüştürmekle tehdit ediyorlar.

Dünyadaki hiç bir insan zulümle yaşamayı kabul etmez. Doğası-

nın gereği olarak insanlar özgürlüğü arzular, özgürlük için mücadele eder, özgürlük için fedakarlık yaparlar ve Filistin halkı için özgürlük çok geç kalmıştır. İlk intifada sırasında İsrail hükümeti 'iradelerini kırmak için kemiklerini kırın' politikasını başlatmıştır, ancak Filistin halkı yaşanan nesiller boyunca iradelerinin kırılmaz olduğunu ve bunun test edilmesine gerek olmadığını kanıtlamışlardır.

Bu yeni Filistin nesli siyasi partilerin ulaşmayı başaramadığı milli beraberliği uzlaşma konuşmalarının oluşturmasını beklemediler, onlar siyasi bölünmelerin ve coğrafi kırılmaların üzerinde yükseldiler. Onlar haklarını korumak için talimatlar beklemediler ve onların görevi bu işgale direnmektir. Bunu silahsız bir şekilde dünyanın en büyük askeri güçlerinden birine karşı koyarak gerçekleştiriyorlar. Biz buna rağmen yine de özgürlük ve haysiyetin galip geleceğine ve bizim başarı elde edeceğimize inanıyoruz. BM'de gururla yükselttiğimiz bayrak bir gün Kudüs'ün eski şehrinin duvarlarında bağımsızlığımızı simgeleyerek dalgalanacaktır.

Ben Filistin'in bağımsızlığı için yürütülen mücadeleye 40 yıl önce katıldım ve ilk defa hapsedildiğimde 15 yaşındaydım. Bu benim uluslararası hukuk ve BM çözümleri doğrultusunda barış için yalvarmamı engellemedi. Ancak işgalci güç İsrail her geçen yıl bu görüşü sistemli olarak tahrip etti. Hayatımın 20 yılını, son 13 yıl da dahil olmak üzere İsrail hapishanelerinde geçirdim ve bu yıllar beni değiştirilmez bir gerçek konusunda daha da emin kıldı: işgalin son günü barışın ilk günü olacak. İkinci seçeneği amaçlayanlar harekete geçmeli, ilkini engellemek için şimdi hareket etmeli.

Kaynak: The Guardian

Dünya Bülteni için tercüme eden: Elif Zaim

İsrail'in sömürgeciliğine Avrupa'nın katkısı

Hanine Hasan

18 aylık Ali Devabşe, İsraili yerleşimciler tarafından 31 Temmuz'da Batı Şeria'nın Douma köyünde ailesinin evine yapılan kundaklamada diri diri yakıldı. Babası Saad Devabşe de kundaklama saldırısında aldığı yaralardan dolayı 8 Ağustos'ta hayatını kaybetti.

İsrail ve Batı medyası Filistinli bebeğin öldürüldüğü bu saldırıda hemen Yahudi fanatikleri suçladı. Kınamalar birbirini takip etti ve Avrupa Birliği İsraili yetkililere yerleşimcilerin şiddetine karşı sıfır tolerans gösterilmesi ve Filistinli nüfusun korunması çağrısında bulundu.

Filistinlilerin trajedisini çarpıcı bir şekilde ortaya koyan ironi de işte tam buradadır.

AB, İsrail ordusuna (işgalci), üstü kapalı bir şekilde, işgal ettiği insanların menfaatine bir yönetim sistemi empoze ediyor ama aynı zamanda da -onlarca yıldır- İsrail'in yerleşim yerlerini genişletme politikalarına tam müsamaha gösteriyor.

Uluslararası Adalet Divanı işgal altındaki Filistin topraklarında İsrail yerleşimlerinin gayrimeşru olduğuna hükmetmiş olsa da İsrail'in en büyük ticari ortağı AB, yerleşim inşaatları sebebiyle herhangi bir ticari sınırlama getirmedir.

Yerleşimleri teşvik

Bugün Batı Şeria'da hükümet tarafından onaylı 125, gayriresmi de 100 yerleşim yerinde 547.000 İsraili yaşıyor.

İsrail onlarca yıl önce Doğu Kudüs'ü ilhak ederken, gelecekte kurulacak Filistin devletinin bir parçası olması gereken 12 mahalleye ilave 200.000 İsraili yerleştirilmesini teşvik etti.

Ama bu daha başlangıçtı.

Bugün İsrail vatandaşlarının yaklaşık onda biri, İsrail'in tanınmış sınırları dışında, işgal altındaki Filistin topraklarında yaşıyor.

Uluslararası arenada bunlardan "sömürgeci" kelimesinin eş anlamlısı olarak Yahudi "yerleşimciler" diye bahsedilir. İsrail'in sömürgecilik arayışlarını aktif bir şekilde yerine getirmek üzere aynı bayrak altında toplansalar da bu, İsrail'de yaşayan vatandaşlarla İsrail sınırları dışında yaşayan İsrailileri ayırmak için kasten yapılır.

Batı Şeria'daki İsraili yerleşimcilerin sayısındaki artış hızı İsrail vatandaşlarından dört kat fazla.

Yerleşimciler İsrail'e göç ediyorlar ve orada Yahudilik imtiyazlarından faydalanarak Batı Şeria'da iskan edilmeyi tercih edebiliyorlar.

'Gerçek sakinler'

İsraili yerleşimcilerin kendilerini o topraklarda gerçek sakinler olarak görmeleri, Siyonizm'de yerleşim ve sömürgeci eğilimleri haklı göstermek için kullanılan Yahudilik algısını gösteriyor.

İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu'nun dediğine göre Filistinlilerle ilgili "demografik problem" karşısında sürekli bir yerleşimci akını olması gereklidir.

Tarihi Filistin'de Yahudi olmayan nüfusun muhafaza ve izole edilmesi gayesiyle ırkçılık kokan sayısız kanun ve politikayla Filistinlilerin "demografik tehdidi" İsrail'de normalleşti.

Mevcut yerleşim yerlerine ilave olarak yeni yerleşim yerleri açılması gayrimeşrudur ve Filistinliler için adaletin önünde büyük bir engeldir. İsrail'deki demografik yarış sadece bir şeyin etrafında dönüyor: Filistinli tehdidi nasıl önlenir?

Buna tepeden bakan bir cevap, önlenemeyeceğidir.

İsrail'in siyasi ve sosyal açıdan tam bir "Yahudi devleti" olma hedefi, Filistinlilerin bir varoluş meselesi olarak nitelendirilmesi durumunun sürmesini sağlayacaktır, buna İsrail vatandaşlığını taşıyan Filistinliler de dahil.

Bu çerçevede, vatandaşlarının İsrail'e göçünün, yerli halk, Filistinliler için tehlikeli sonuçlar doğurduğunu anlaması Batı için zarıdır.

Hızlı büyüme

İşgal altındaki Filistin topraklarında İsrail yerleşim yerlerinin katbekat artmasıyla, çalıntı topraklarda inşa edilen bu yeni evleri doldurmak için de daha fazla yerleşimci gerekiyor.

İsrail bunun için eleman bulma mekanizmasından faydalandı. Yahudi kuruluşları tarafından İsrail'de yerleştirilmek üzere alınan "Olimlerin" -göçmenler için kullanılan İbranice kelime- sayısı 2013'ten 2014'e ortalama yüzde 40 artışla 2014'te 10 senenin en yüksek seviyesine ulaştı.

İsrail, 2014'te 24.000'den fazla olim iskan etti. 2013'te 17.000 olim alınmıştı. Bunlardan yüzde 50'den fazlası İngiltere, Fransa ve Ukrayna'dan geliyor. Bunların hepsi de Avrupa ülkesidir.

İsrail'de yeni göçmenlerin tamamı çift pasaport taşıyor. Bunlar İsrail'de iskan edilebilecekleri gibi işgal altındaki Batı Şeria'da bulunan yerleşim yerlerinde de iskan edilebilirler.

Göçü yasal hale getiren ve işlemleri gerçekleştiren Yahudi-Siyonist göçmen bulma kuruluşları, tüm Avrupa, Amerika, Kanada, Avustralya ve diğer Batı şehirlerinde bulunuyor.

İsrail için Yahudi Ajansı, İsrail'e göç etmek isteyen Ukraynalılarda yüzde 90'lık bir artış müşahede etti. Bunda en büyük etken ekonomik gerekçelerdi.

Yahudilerin hakları Filistinlilerin haklarını bastırıldığı için, bu yeni yerleşimciler daha iyi bir hayat için din ve ırklarının avantajını yaşayabiliyorlar ama 1,5 milyonu komşu ülkelerde olmak üzere beş milyondan fazla kayıtlı Filistinli mülteci 70 senedir memleketlerine dönmeyi bekliyor.

Siyonist denklem

Siyonist denklem aynı şekilde kalmaya devam ediyor: Yeni göçmenlerin gelmesi, Filistin'in -fiziksel ve mecazi olarak- ortadan kalkması anlamına geliyor.

Buna ilaveten, şimdiki diaspora bakanlığı Genel Girektörü Dvir Kahana ve -hayatında şimdiye kadar çok sayıda Arap öldürdüğünü ve bundan dolayı herhangi bir problem hissetmediğini ifade eden Diaspora İşleri Bakanı Naftali Bennett, diaspora bakanlığının tüm dünyada Yahudilerle irtibat kurulmasını ve onları Yahudi kimlikleri üzerinden İsrail Devleti'ne bağlamayı gaye edinen programını tatbik etmek üzere "Yahudi Halkının Geleceği Girişimi" olarak adlandırılan şirket kurulmasına "özel, hızlandırılmış onay" verdi.

Bennett, şimdiki İsrail hükümetinde Netanyahu'nun koalisyon or-

tağıdır. Bu yüzden yerleşim politikaları da Batı Şeria'daki en yayılmacı İsrail girişiminin arkasından Tel Aviv'de formüle ediliyor.

2004'ten bu yana tam bir dokunulmazlık içinde 11.000'den fazla yerleşimci saldırısı oldu. Filistinlilerde yaralanma ve ev, cami, kiliseler de dahil olmak üzere mal kayıplarıyla sonuçlanan yerleşimci şiddet olaylarında da haftalık ortalama yüzde 165 artış meydana geldi.

Avrupalılar ve Amerikalılar işgali kurumsallaştırırken gayrimeşru yerleşim yerlerine daha fazla yerleşimci gelmesi Filistinlilere karşı işlenen suçlarla sonuçlanıyor. Yakılan Filistinli bebeklerin bedel ödemeye devam edeceğinde hiç kuşku yoktur.

İsrail, hükümeti, ordusu ve yerleşimleriyle birdir ve hep aynı pervasızlık içindedir.

Kaybolan adalet

Ramallah'ta tavşan besleyen ve futbol oynayıp piyano çalmayı seven 16 yaşındaki Laith Halidi'nin İsraili bir keskin nişancı tarafından öldürülmesiyle El Halil'de Mecdi El Muhtaseb'in İsrail askerleri tarafından ellerinin kelepçelenmesi, dövülmesi ve benzin içmeye zorlanması arasında fark yoktur.

32 yaşındaki Yusuf El Ramuni, Kasım 2014'te, Kudüs'ün Yahudi yerleşim yerleri yakınındaki bölgesinde, kullandığı otobüste asılı bulundu.

Bundan daha bir ay önce de 5 yaşındaki Einas Halil, Sincil kasabası yakınında bir İsraili yerleşimcinin kullandığı arabanın çarpmasıyla öldü.

Bunlardan hiçbirinin faili adalete teslim edilmedi. Yerleşimciler, onlarca yıldır bu tür terör saldırılarını kolaylaştıran sistem sebebiyle gemi azıya almış durumdadır. İşte Temmuz 2014 saldırısında Gaz-

ze Şeridi'nde 530 çocuğun öldürülmesine yetki ve imkan veren de aynı sistemdir.

Bu yerleşimciler, ihtiyaç duydukları desteği yayılmacı ideolojilerini gerçeğe dönüştürmeye çalışan siyasi liderlerden alıyorlar.

İşte Filistinlilerin toprak, can ve bedenlerinin gaspına da bu gerçekler yol açtı.

Filistinli çocuklar, İsrail işgalinden dolayı muazzam acılar çektiler. Ama onlar, ABD ve Batı'nın yerleşimleri kolaylaştırması, bunlardan gelen silahlar ve bunların İsrail'i, Filistinlilere karşı işlediği terör eylemlerinin gerçek sonuçlarına katlanmaktan koruyan diplomatik korumalarından da çok çektiler.

Kaynak: Al Jazeera

Dünya Bülteni için çeviren: Arif Kaya

dübam

Oslo'dan kurtulmuş Filistin

Haydar Eid

Filistin'de neler oluyor? Yeni bir intifada mı meydana geliyor? Eğer öyleyse bunun sloganları nelerdir?

Çoğu kişi Filistin'deki mevcut durumu, zamanında Güney Afrika'daki ayrımcı rejime benzetiyor. Güney Afrika'daki bantustanlarda (ırkçı hükümet tarafından tesis edilen ve sözde siyahlar tarafından idare edilen bağımsız "memleketler") kabile şefleri, egemen devletlerin başkanları olduklarına inanırlardı. Ayrımcı rejim, beyaz idaresinin devamını sağlamak ve bunu meşrulaştırmak için kendi kontrolünde siyahların bağımsızlığı hayalini teşvik ederdi.

Güney Afrika'da ırkî kimlik temelinde ayırım yapma fikri, ayırım karşıtı hareketler ve dünyanın çoğu ülkesi tarafından reddedilirken, Filistin liderleri "Filistin devleti" diye iddia edip kendi bantustanlarının temellerini atmakla övünüyor.

Siyonizm'in Filistin'de yaşaması için "ötekilerin" -yerli Filistin halkı- asimile edilmeleri, fark ettirilmeden boyun eğdirilmeleri gerekiyor. İsrail'in Filistin Yönetimi altında Filistinlilere "özerklik" bahşetme kararının arkasında yatan düşünce de budur. İsrail ile Filistin Kurtuluş Teşkilatı arasında özerklik getiren 1993 Oslo anlaşmalarının arkasında da bu mantık vardır.

Oslo Filistinlilerin teslim alınmalarını ve onlar arasında pasif bir şuur yerleşmesini amaçlıyordu ama onun mimarları, İsrail'in onlarca sene süren etnik temizlik, yerleşimci sömürgeciliği ve ayrımcılığın

bir sonucu olarak kendi antitezlerini -savunma ve tepki- oluşturacağını öngörememişlerdi.

Onlar Filistin mücadelesinin alamet-i farikası olan sivil ve siyasi direniş mirasını da hesaba katamadılar. 170'ten fazla Filistin sivil toplum örgütü tarafından yapılan ve üzerinde geniş çaplı bir uzlaşma bulunan boykot, yatırımların geri çekilmesi ve yaptırım çağrılarında iki sene sonra 2007'de Milli Boykot Komitesi'nin tesisi ile 2009, 2012 ve 2014'te Gazze'de İsrail savaş makinesine direniş ve halihazırdaki ayaklanma hep benim Oslo'dan çıkış süreci olarak adlandırdığım sürecin göstergeleridir.

Devlet olma illüzyonu

Oslo, Filistinlilerin Gazze Şeridi ve Batı Şeria'da yaşayan üçte birinin, devlet kurma konusundaki "milli hayallerini" ancak tarihi Filistin'in yüzde 22'sinde gerçekleştirebileceği vaadinde bulundu.

Ama İsrail'in işgalini kuvvetlendirdiği, Batı Şeria'da sömürgeleştirme faaliyetlerini acımasızca genişlettiği ve Gazze Şeridi'ni daimi olarak kuşatma altında tuttuğu göz önüne alındığında onu bile gerçekleştirme imkanının bulunmaması sebebiyle, ironik olarak bu, kalan üçte ikinin hakları konusundaki rahatsız edici meselenin canlanmasıyla sonuçlandı: Tarihi Filistin'in içinde ve dışında mahrumiyet içindeki milyonlarca mülteci ve üçüncü sınıf 1,5 milyon İsrail vatandaşı Filistinli.

Oslo anlaşmaları, Siyonist milisler tarafından 1948'de Filistinlilere karşı yapılan ve Nakba denilen etnik temizlik sonucu tüm dünyaya dağılmış milyonlarca Filistinli mülteciye sahte bir bağlılık sergiledi.

Ama Oslo'yu imzalayan Filistinli seçkinler, devlet kurma karşılığında Filistinli mültecilerin dönüşü hakkında feragat etmeye hazır

olduklarına dair İsrail'i neredeyse aleni bir şekilde temin ettiler. İsrail'deki Filistinlilerden ise hiç bahis bile edilmedi.

Oslo en iyi ihtimalle (bazı Filistinlileri işgale ortak yaparken) zulüm şartlarını biraz iyileştirmek ve böylece İsrail'in Filistin "meselesini" ortadan kaldırmak için tasarlandı. Sonunda bu bile gerçekleşmedi, sadece İsrail'le ekonomik anlaşmalardan kâr elde eden az sayıdaki Filistinli seçkini kurtardı.

Oslo nesli

1993 anlaşmalarına karşı olan Hamas'ın kazandığı 2006 Filistin Yasama Meclisi seçimlerinden bu yana Gazze'de meydana gelen çoğu olay, Oslo ve getirdiklerinin tümünden reddedildiğini gösteriyor.

Gazze'deki Filistinlilerin yüzde 80'inin, Filistin'in diğer kısımlarından gelen mülteciler olduğunu göz önüne alırsak, 2006'da Gazze Şeridi ve Batı Şeria'daki seçimlerin sonuçları, sömürge karşıtı ve Oslo karşıtı eylem olarak daha kolay anlaşılabilir.

Ama bu, Oslo'yu imzalayanlar ve bunların destekçileri tarafından kasıtlı olarak gizleniyor.

Filistinlilerin direnişi, aynen insanlık dışı ayrımcı rejim altındaki Siyah Güney Afrikalılar ve Jim Crow kanunları altındaki Afrikalı-Amerikalılarda olduğu gibi, hak ve arazilerinden mahrum bırakılmaları neticesinde sahip oldukları yüksek manevi zemine bağlıdır.

Filistinlilerin zaferi, İsrail'le kendi başlarına savaşmak zorunda bırakıldıkları hissine rağmen, topraklarına olan ve asla azalmayan bağlılıklarının kaçınılmaz bir sonucu olacaktır.

Oslo rejiminin bu kadar uzun süre devam etmesine yardımcı olan şey, sonunda -"devlet olma" ve self determinasyon şeklinde-

kurtuluş olacağına dair o belirsiz taahhüttür. Ama bu, anlaşmaların imzalandığı sırada ya da sonrasında doğan Filistinlilerin oluşturduğu Oslo nesline bir şey ifade etmiyor. Onlar bıkmış durumdadır ve verdikleri mesaj açıktır: Mesele sadece işgal değil, aynı zamanda yerleşimci sömürgeciliği, ayrımcılık, etnik temizlik ve İsrail'in soykırım politikalarıdır.

İntifada olarak adlandırılınsın ya da adlandırılmasın mevcut ayaklanma, ister tarihi Filistin'in içinde ister dışında olsun, ister bugünün mülteci ister acı dolu onlarca sene öncesinin mülteci olsun tüm Filistinlilerin davasının birliğini anlayacak yeni bir yönetimin oluşacağı pota olabilir.

Bu bize işgalciyle her türlü iş birliğine karşı olduğunu söyleyen bir nesildir. Bu, Oslo'da yenilgiden ve aşağılanmaktan başka bir şey görmeyen bir nesildir ve bunlar Oslo'yu başlarından atıyorlar.

Bunlar sömürgecilik ve ayrımcılık temelinde birlikte yaşamamanın birlikte yaşamak olmadığını söylüyorlar ki bizim de onlara kulak vermemiz gerekiyor. Bu köleliktir ve artık onlar bunu kabul etmeyecekler.

Filistin gençliği şunu söylüyor: Tüm haklarımızın verilmesini istiyoruz ve daha azını kabul etmeyeceğiz.

Kaynak: The Electronic Intifada

Dünya Bülteni için çeviren: Mehmet Şeyhoğlu

Oslo Anlaşmasını kim bozdu?

Yezid Sayıgh

Filistin Kurtuluş Örgütü'nden Yaser Arafat ve İsrail Devlet başkanı İzak Rabin tarafından 1993 yılında imzalanan Oslo Anlaşması'nın artıları eksileri konusundaki münakaşalar, yakın zamanda sonlanacak gibi durmuyor.

Fakat Filistin'in atacağı adımlar konusunda stratejik bir açılım yaptıkları inkar edilemez. İronik bir şekilde bu açılım anlaşmaya muhalif olan Hamas gibi oluşumların bile çıkarlarına uygundu.

Bir Filistinliye göre en önemli hata, özerk bir yönetim kurmak için gereksiz şekilde fazla enerji harcanması ve ara dönemde iç siyasi münakaşalar oluşturmaktı. Bu, İsrail'in acımasız tasfiye programına karşı meydan okumayı sürdürmek için oluşturdukları sistematik seferberlik ile örtüşmüyordu.

Edward Said gibi Filistinli eleştirmenler, İsrail hükümetine Filistin topraklarında "kontrol matrisi" (askeri yönetim, yerleşim, yol bağlantıları ve bürokratik-yasal hesaplamaların iç içe geçmesi) uygulanmasına izin veren Oslo Anlaşması'ndaki kusurları dile getirme konusunda kesinlikle haklılar.

Fakat başarısızlık ve tamamen boyun eğme dışında anlaşmanın getirdiği diğer tüm sonuçlara yönelik argümanlar fiili ve potansiyel

siyasi dinamiklerin aşırı durağan okunmasından kaynaklanıyor.

Filistin Kurtuluş Örgütü başkanı Yaser Arafat da tabandaki siyasi gerçekliklerin Oslo Anlaşması'nın katı metninin ötesinde, hızlı bir şekilde değişebileceğine inandığında yanılmıştı. Arafat'ın siyasi gerçeklikleri okuma biçimini değiştirmesi gerekiyordu ve bunu nasıl yapacağı tam bir soru işaretiydi.

Örneğin, 1994 Mayıs'ında Kahire'de imzalanan "Uygulama anlaşması"nın imzalanmasının önünü açmak için yapılan konuşmaların gerçekleştiği aylarda, kendi delegeleriyle tatbiki detayları tartışmayı reddetti. Bunun yerine, öncelikli kaygılarından bazıları, Filistin polislerinin güvenliğini sağlama konusunda İsrail'den güvence almak ve Ürdün sınırında, Eriha'ya, "egemenliği" sembolize eden bir bayrak koymaktı.

Arafat İsraili meslektaşlarının Oslo Anlaşması'nın Filistin'in bir devlet olmasına öncülük eden bütün önermelerini anladıkları konusunda ikna olmuştu. Ve bunu imzalayarak bu sonucu zaten kabul etmiş olduklarını düşünüyordu.

O zaman tüm bunlar geçiciyken ve Filistin bağımsız olduktan sonra ilga edilebilecekken, neden halkın ve toprakların sicilini tutmak ve denetlemek, altyapı çalışmaları için sorumluluk almak, insanların ve metaların serbest dolaşımını sağlamak gibi pratik detayları veya günlük hayatı yönetecek diğer düzenlemeleri ayarlamak zorunda olsunlardı ki?

Siyasi sermayelerini neden İsrail'in yerleşim alanlarını inşa etmek ve Filistin'de işgal ettikleri toprakları genişletmek konusundaki hiperaktif program için harcasınlar? Ve demek zamanlarını ve enerjilerini Filistin halkını seferber etmek ve İsrail kamuoyu için harca-

sınlar?

Mücadele ve seferberlik fırsatı tam olarak karşılıklıydı. Filistin Kurtuluş Örgütü ve 1994'te kurulan Filistin Ulusal Otoritesi ile birlikte, siyasi partner olarak eşi benzeri görülmemiş bir tanınma şansı yakalamışlardı. Filistinli aktivist ve sözcüler hem medya aracılığıyla hem de işyerlerinde ve okullarda yüzyüze iletişime geçerek, İsrail'de yaşayan herkese ulaşım, milli bağımsızlığın getirdiği eşi benzeri görülmemiş avantajlarını konuşabiliyordu.

1999 yılının Mart ayında, Avrupa Birliği Filistin'in "devlet olabilme hakkını da içeren" kendi kaderini tayin etme hakkını resmi olarak tanıdı. Buna göre herhangi şekilde bir veto gerekmeyecek ve bu ilkeleri dünyadaki ülkelerin çoğu koşulsuz olarak kabul edecekti.

Bu Oslo döneminin "altın yılları"ydı. Bu yıllarda Filistin Kurtuluş Örgütü ve Hamas dahil, ona ait birçok fraksiyon ve siyasi parti örgütlenme ve üye edinme, kitle iletişim araçlarını kullanma ve Kudüs'ün doğusu da dahil olmak üzere, özerk bölgelerde kamusal konuşmalar yapabilme özgürlüğüne sahipti.

İsrail işgalinin her aşamasının üstesinden gelebilmek ve Filistin'in Doğu Kudüs üzerindeki hakkını savunabilmek için birinci İntifadanın zengin deneyimi ve etkileyici "insan gücü"nü yeniden hayata geçirebilirlerdi.

İşgal edilmiş Filistin topraklarının gelecekte sömürgeleştirilmesine karşı verilecek her türlü aktif ve şiddet içermeyen direniş uluslararası olarak meşru görülürdü.

Hatta, daha da eleştirel yaklaşırsa, İsrail barış kamplarının gelişmesiyle her seçmen barış veya daha çok işgal arasında bir seçim yapmak zorunda kalabilirdi.

Bunun yerine, Oslo Anlaşması'nın Filistinli muhalifleri kararlı bir şekilde meşruiyetlerini tartışmaya ve kendi milliyetçi argümanlarını savunmaya odaklanmışken, Arafat neredeyse sadece Filistin Ordusu'nun iç siyasi ve sosyal denetimini güçlendirmeye odaklandı.

Sonuç ise tam bir hüsrandı; barış sürecinin en yıpratıcı tarafı İsrail'in politikalarıyla karşı karşıya kalmak oldu.

Örneğin, İsrail buldozerleri 1997'de, Kudüs ile Beytüllahim arasındaki Cebel Ebu Guneym'de yeni bir yerleşke kurmaya giriştiğinde, medyadaki alışıldık kınamalardan başka, Filistin'den gelen tek tepki, parlamenterler Faisal Husseini ve Salah el Tamari ve bir direniş çadırı kuran birkaç aktivistten geldi.

Filistin liderlerinin farklı davranabilmesi için, İsrail toplumunu anlamaları ve onlarla bir araya gelebilmeleri, ve Filistin toplumunu da aynı derecede önemli bir aktör olarak görebilmeleri gerekiyordu. Filistin halkı yöntemsel olarak seferber edilmeli ve merkezi bir siyasi rol edinmeliydi.

Sonuç olarak Filistin liderleri, 1995 yılında İzak Rabin'in aşırı milliyetçi bir İsraili tarafından öldürülmesi konusunda doğru bir değerlendirme yapamadı ve yine tüm enerjilerini İsrail'in politika ve güvenlik konularındaki oluşumların ve özellikle İsrail kamuoyuna yönlendirdi.

1999'daki 5 yıllık boşluk dönemi de, Filistin Ordusu açısından devlet inşası konusunda yeni bir strateji oluşturamadı.

Said ve diğerlerinin de üzerinde durduğu gibi, İsrail ile aralarındaki askeri, kurumsal ve ekonomik güç dengesizliği ile yüzleşecekleri aşikar olduğundan, Filistin liderliği Filistin halkını harekete

geçirmeliydi.

En büyük hataları ikinci Intifada'nın militarizasyonuna, hareketin marjinalleştirilmesine ve Filistin siyasi sisteminin çökmesine izin vermeleri oldu. Yirmi iki yıl sonra, Arafat'ın halefi Mahmud Abbas 30 Eylül 2015'te, Birleşmiş Milletler Genel Meclisi'ne, Filistin Kuruluş Örgütü'nün artık Oslo Anlaşması'na bağlı olmadığını söylediğinde, koşullar artık böyle bir seferberliğe izin vermeyecek durumdaydı.

Fakat tüm bu hataların nedeni aslında Oslo Anlaşması değildi.

'İSRAİL'İN YAPMAK İSTEDİĞİ ŞEY IRK AYRIMIYDI'

1993 yılının Ağustos ayının sonlarında, Filistin Kurtuluş Örgütü dış işleri bakanı Faruk Kaddumi'ye, Beyrut'ta Arap dışişleri bakanıyla gerçekleştirdiği toplantıya eşlik ettim.

O zamanlar Madrid Barış Konferansı'nın sonunda ortaya çıkan "Washington Track"ta çalışıyordum. Hanan Ashrawi, Ghassan Kattib, Raşid Kalidi, Faysal Hussein ve Haydar Abdel Şafi'nin de dahil olduğu muhteşem bir grupla çalışıyordum. Bir gün Bay Kaddumi dediğimiz Ebu Lutof bana Oslo Anlaşması hakkında bir şeyler anlattı.

Bizim çabalarımıza paralel olarak, İsrail'de daha da ileri düzeyde çabaladığına inanmak benim için çok zordu. Washington Track için son toplantımızı gerçekleştirmek üzere Washington'a seyahat ettiğim zaman, Başkan Arafat'ın yakın danışmanı Akram Haniyeh bana İlkeler Deklarasyonu'nun bir kopyasını gönderdi.

Dikkatimi özellikle iki şey çekti: İsrail hükümeti ilk defa Filistin'i tanıyordu. Ayrıca İsrail hükümeti yine ilk defa Birleşmiş Milletler Gü-

venlik Konseyi'nin 242 ve 338 numaralı düzenlemelerini kapsayan bir çözüm bulmaya ikna olmuşlardı. Buna göre, savaş yoluyla toprakları işgal edilmesi kabul edilemezdi ve İsrail Haziran 1967 yılındaki savaşta işgal ettiği toprakları geri vermeliydi.

Oslo, İsrail'in 1967'de işgal ettiği toprakları geri vermesi konusundaki beş yıllık sürecin sonuç anlaşmasına doğru giden bir ara fazı olmalıydı.

Fakat birkaç yıl sonra, Devlet Başkanı Rabin suikasti ile tüm anlaşmalar yok edildi.

Doksanların başında Filistin halkının büyük bir kısmı birkaç yıl içinde nihai sınırların belirlendiği anlaşmanın başarıya ulaşacağına dair umutluydu.

Yirmi yıl sonra ise tamamen zıt bir durumla karşı karşıya kaldık. İsrail'in dokunulmazlık kültürü Oslo oluşumunu, yerleşimcileri üç katına çıkararak ve tavırlarıyla Filistin hükümetine karşı çıkararak tamamen bitirdi.

İki ayrı devlet yerine, İsrail "tek devlet/iki sistem" anlayışının peşinden koştu.

İsrail'in istediği şey ırk ayrımıydı.

İsrail uluslararası camiada yeni ekonomik anlaşmalar imzalarken ve ticaretini dünya çapında genişletirken, Oslo'yu bitirdi.

Bizim buradaki pozisyonumuz uluslararası hukuka dair. Filistin halkının vazgeçilemez haklarının peşinden koşmak uluslararası bir sorumluluk.

Uluslararası yargı mahkemesi 2004'te Filistin'in kendi kaderini tayin hakkının her ülke için bir sorumluluk olduğu kararını çıkardı.

Bu karar sadece işgallerin sonlanmasını değil bir sonuç anlaşmasına gidilmesini de gerektiriyor.

Milyonlarca kişi hala diasporada yaşıyor. Yüzlerce Filistinli Suriye ve Irak'ta yeniden yerlerinden edildi veya öldürüldü.

Barışa giden yol ancak adaletle sağlanabilir.

Kaynak: Al Jazeera

Dünya Bülteni için çeviren: Cansu Gürkan

Birinci İntifada'dan elde ne kaldı?

Akif Emre

Bundan tam 27 yıl önce Filistinliler müthiş bir kıyam hareketiyle, “İntifada”yı başlatmıştı. İsrail sorunu ortaya çıktığından beri sürekli alt üst oluşların, yıkımların yaşandığı Filistin’de olaylar çoğunlukla insanlığın vicdanını kanatan türden... Her türlü insani duygunun, adalet ölçüsünün, vicdanın, uluslararası hukukun tüm dünyanın gözü önünde hiçe sayıldığı bir coğrafya.

27 yıl önce bugün 4 işçinin katledilmesi üzerine Filistinliler ayaklanmış, Siyonist işgale silahsız bir direniş başlatmıştı. Kıyam hızla tüm Filistin’e yayıldı; genel grevlerin, İsrail mallarını boykotun, işgal güçlerine karşı taş atan çocukların sergilediği direnişle hafızalara kazındı.

İntifada’nın iki önemli boyutu vardı: ilki; işgal altındaki topraklarda ilk kez bu çapta, uzun süreli ve geniş kitlelerin katıldığı bir başkaldırı yaşanıyordu. İkincisi ise; işgal altındaki Filistinliler artık korku duvarını aşmış, bundan sonraki süreci belirleyecek bir direniş biçimini, hatta hayat tarzını seçmişlerdi. Olayın bu boyutu Filistin’in geleceğini belirleyecek psikolojik sınırların aşılması anlamında çok daha etkin olacaktır.

Filistinliler İsrail işgali başladığından bu yana farklı yöntem ve araçlarla direniş sergilemelerine rağmen adeta bir tür sivil itaatsizlik görünümü veren silahsız başkaldırı yani İntifada neden milat olmuştu?

Toprakları gasp edilen, kutsal mekanları işgal edilen, sürülen bir halka karşı duyarsız kalan dünya sistemine karşı bu çığlık neden bu denli sarsıcı etki yapmıştı.?

Filistin direniş tarihine bakıldığında farklı aşama ve beklentilerle örgütlenen mücadeleler hep sonuçsuz kalmıştı. İsrail'in kurulmasıyla yurtlarından edilen, sürülen milyonlarca mültecinin kurtuluş umudu şuydu: Bir gün gelecek Arap orduları İsrail'i yenecek ve kurtulacaklardı. Ne var ki 1967 savaşında Kudüs'ün bile esir edilmesiyle bu beklentinin gerçekleşmeyeceği duygusu kökleşmeye başlayacaktır. Her savaşta, gerekçesi ne olursa olsun İsrail'den dayak yiyen Arapların da onuru kırılmış, Filistinliler'de de bu beklentilerinin karşılanmayacağı düşüncesi yerleşmeye başlamıştı. Bu aşamada farklı Filistinli fraksiyonların oluşturduğu, el Fetih'in başı çektiği FKÖ işgal toprakları dışında silahlı mücadeleye başlayacaktır.

Binlerce Filistinli gencin mülteci kamplarından akın akın katıldığı silahlı direniş önce Ürdün'den daha sonra Lübnan'dan yine Arap ülkeleri tarafından sürülecektir. Hareket rakip Arap devletlerinin ve Soğuk Savaş dengelerinin tüm zaafalarını etkilerini bünyesinde barındıracaktır.

Kurtuluş mücadelesi adına verilen bu silahlı direniş ideolojik olarak dönemin yükselen akımlarının etkisi altındaydı: Arap Milliyetçiliği ve Sosyalizm. Sonuçta bunca büyük yapılanmaya rağmen bir karış Filistin toprağı bile kurtarılamamıştı. Üstelik direnişin liderliği ideolojik olarak beslendiği tabana gittikçe yabancılaşıyordu.

İşte tam bu aşamada intifada Filistin tarihinde yeni bir aşamaya geçişi temsil edecektir: Direnişi işgal topraklarının dışında değil,

işgale rağmen anayurtlarında başlatmak. Dışardan gelecek kurtarıcıları beklemek yerine işgali her gün yaşayan Filistinli halkın kendisi direnişe geçecektir..

İsrail işgal güçlerinin baskı ve sindirme politikaları yüzünden seslerini duyuramayan bir halk ilk kez korku duvarını aşacak ve tüm insanlığa karşı bir çığlık olup ayağa kalkacaktır.

1987 yılının sonunda başlayan İntifada sonucunda İsrail barış masasına oturmak Filistinlileri muhatap almak zorunda kaldı.

Barış Süreci'ne kadar devam eden Birinci İntifada amacına ulaştı mı?

Bu soruyu bugünden bakarak hem evet hem hayır cevabı verilebilir. Ancak sonuçlarına bakıldığında Ortadoğu'nun ve Soğuk Savaş döneminin en anlamlı direnişi olarak tarihe geçecektir İntifada. En önemli sonucu Filistin halkının direniş ruhunu temsil etme iddiasındaki Milliyetçi ve Sosyalist hareketler İntifada ile birlikte toplum nezdinde temsiliyet imkanını kaybettiler. Tabandan gelen ve işgal altındaki topraklarda yeşeren farklı bir dalga, İslami Hareketler Filistin'de belirleyici olacakları bir sürece kapı aralayacaktır. Bu konuda İsrail'in el-Fetih'e karşı İslamcıları desteklediği iddiası Filistin'deki sosyo-kültürel yapıyı yok saymaktır.

İsrail açısından ise, işgal ettiği topraklar içinde yükselen isyanın siyasi maliyetinin dışardaki direnişle kıyaslanamayacak ölçüde olması masaya oturmaya zorlayan önemli etkenlerden biriydi. Ancak Soğuk Savaş dengelerinin sona ermesi, Körfez Savaşı ve Arap devletlerinin dağınık olduğu bir zamanlama ile süreci kontrol altına aldı ve zayıflatılmış bir temsiliyetle pazarlık masasına oturdu.

Barış anlaşması Filistin tarafı için adeta hiç bir şey almadan son sözün İsrail'in söyleyeceği vaatler yığınından ibaret bir metni imzalamak oldu. En önemlisi en temel iki konu konuşulmadı: Kudüs ve mültecilerin geri dönüşü..

Sürecin tıkanıdığı noktada 2000 yılında başlayacak olan İkinci İntifada'nın somut gerekçesi, Beyrut Kasabı Şaron'un Mescid-i Aksa'ya yaptığı provokatif baskına tepki olarak gösterilir. Gerçek neden ise işlemeyen Barış Süreci ile rehin alınan Filistin iradesinin isyanıdır.

Bugün gelinen noktada Filistinliler ne Birinci İntifada ne de Barış Süreci ortamındalar. Hiçbir şey vermeden direniş ruhunu rehin alan anlaşma artık pratikte çöktü.. Filistinliler fiilen ikiye bölündü. Eğer yeni bir intifada başlarsa bu, rehin alınan direniş ruhunu yeniden kazanmak, İsrail'in elinde rehin tutulan ve çoktan çöküntü bir görüntü veren kendi yöneticilerine karşı olması muhtemeldir.

Artık mevcut durumu onarmaktan çok her şeye yeniden başlayacak bir sürece ihtiyaç var.

Kaynak: Yenişafak

dübam

İsrail'in 2014 katliamları sonrası bölgede ne değişti?

Selman Ögüt

Amin Maalouf'un Doğudan Uzakta aldı kitabında İsrail'in "kuru-luş" politikası ile ilgili yaptığı aktarım çok önemli. İsrail batıya karşı sonuna kadar mağdur rolü oynarken, bölgedeki Arap Devletleri'ne karşı ise yenilmez bir güç olduğu imajını çizmeye çalıştı. İsrail'in bu iki taraflı imaj politikası, Filistin Mağduriyeti ile ilgilenen herkes tarafından kolay şekilde tespit edilmekte. Tabii ki bu yoruma katılma-yanlar olabilir. İsrail'in uluslararası hukuka aykırı şekilde kurulma-sına izin veren batı dünyasının hakim güçlerinin/lobilerinin, İsrail'in mağdur olup olmamasını dikkate almadığı savı öne sürülebilir. An-cak Soğuk Savaş sonrası dönemde İsrail'in "haklı" mücadelesinin özellikle batı dünyasında üstüne oturtulduğu meşruiyet zemininden kaydığı görülmekte.

İsrail'in 2014 yılının Temmuz ve Ağustos aylarını kapsayan kat-liamlarının faturası insanlık açısından ağır oldu. İnsan Hakları İçin Hekimler Örgütü (Physicians for Human Rights-PHR), İsrail'in Gaz-ze'deki son bombardımanı ile ilgili yayınladığı 237 sayfalık "Gazze Gerçekleri Araştırma Raporu"; İsrail'in 8 Temmuz 2014'te Gazze'ye askeri müdahalede bulunduğunu, 50 günde 2 bin 100'den fazla Fi-listinlinin hayatını kaybettiğini ortaya koydu. Ayrıca ölenlerin en az yüzde 70'inin sivil olduğuna da mezkur raporda dikkat çekildi. Ra-pora göre 500'ü çocuk 11 binden fazla kişi yaralanırken 100 binden fazla kişi ise evsiz kaldı. Birileri çıkıp "İsrail bunu hep yapıyor, niye bunları tekrar tekrar hatırlatıyorsunuz?" diye serzenişte bulunabilir.

Ancak bu katliamın akabinde İsrail'i uluslararası arenada zor duruma düşürecek bir sürü gelişme yaşandı. Bu bağlamda İnsan Hakları İçin Hekimler Örgütü'nün bu raporunun uluslararası camiada çok ses getirdiğini hatırlatalım.

Her ne kadar Netanyahu'dan tepki görse de, BM İnsan Hakları Konseyi'nin Temmuz Ağustos katliamlarını soruşturmak üzere kurduğu BM Gazze Araştırma Komisyonu 2014 Aralık ayında bölgeye ulaştı. Komisyon başkanı Shabas, İsrail'in kendini taraflı davranmak ile itham emesi sebebiyle görevinden istifa etti. Böylelikle İsrail uluslararası arenada daha da komik duruma düştü. Çünkü İsrail'in söz konusu komisyonun çalışmalarını engellemeye çalıştığı herkes tarafından biliniyor.

Filistin yönetimi bu süre içerisinde boş durmadı. Filistin mağduriyetini destekleyen devletler ile sağladığı işbirliğini arttırdı. BM Güvenlik Konseyi'ni tabiri caizse bir kez daha yokladı. İsrail'in işgal ettiği Filistin topraklarından çekilmesini ve başkenti Doğu Kudüs olan bağımsız Filistin Devletinin kurulmasını öngören BM Güvenlik Konseyi karar tasarısı gündeme getirildi. Aralık 2014'te karar tasarısı reddedildi. Tasarının kabul edilmesi için 15 üyeden 9'unun destek vermesi ve daimi üyeler ABD, Çin, Rusya, Fransa ve İngiltere 'den herhangi birisinin veto yetkisini kullanmaması gerekiyordu. ABD kendinden bekleneni yaparak İsrail'i koruyan anaç tavuk tavrını yine takındı. Kararı veto etti. Böylece BM Güvenlik Konseyi'nin en temel problemi olan veto yetkisi, uluslararası barış ve güvenliği tehlikeye atma pahasına bir kez daha suiistimal edilmiş oldu.

Güvenlik Konseyi kararına karşın Filistin yine atağa geçti. Aralarında Roma Statüsü'nün de bulunduğu 20 uluslararası antlaşma-

ya imza attı. BM Genel Sekreteri Ban Ki-Moon Uluslararası Ceza Mahkemesi'nin (UCM) temelini oluşturan Roma Statüsü'nün Filistin için 1 Nisan'da yürürlüğe gireceğini açıkladı. Her ne kadar ABD Dış İşleri Bakanlığı Sözcüsü Jan Psaki, ABD'nin, Filistin'in UCM'ne katılmak için uygun şartlara sahip olmadığına inandığını ifade etmiş olsa da UCM ve Filistin arasındaki bağın tescillenmesi uluslararası camiada heyecan yarattı. Ayrıca ABD, Filistin'e her yıl yaptığı 400 milyon dolarlık yardımı kesme tehdidinde bulundu. Hatırlanacağı üzere Filistin, UCM'nin yargılama yetkisini 13 Haziran 2014'ten itibaren kabul ettiğine dair beyanda bulunmuştu. Bu yüzden UCM, söz konusu beyan tarihinden bu yana bölgede medyana gelen olaylara bakmakla yükümlüdür. Bu durum hem ABD'nin hem de İsrail'in zoruna gitti, gücendiler. Nitekim 16 Ocak 2015 tarihinde UCM Savcısı Fatou Bensouda, Filistin'deki durumla ilgili olarak bir ön soruşturma açma kararı aldığını belirtti.

BM tarafından da tespit edilmiş olan İsrail işgali, uluslararası camiada daha fazla göze batmaya başladı. Bölgede İsrail aleyhine bir sıkışma yaşandığını görmemek imkansız. Bu sıkışmanın arkasında Filistin'in 31 Ekim 2011'de UNESCO'ya kabulü (bu olay ABD'nin 60 milyon dolarlık yardımını kesmesine sebep olmuştur), BM tarafından 29 Kasım 2012 tarihinde gözlemci devlet statüsünde tanınması ve BM üyesi 193 ülkenin 134'ü tarafından bağımsız bir devlet olarak kabul edilmesi gibi olayların olduğunu hepimiz biliyoruz. Bununla birlikte İsrail'in 2014 katliamları sonrasında ilk defa bir AB üyesi devlet Filistin'i tanıdı. İsveç'in tanıma kararına ek olarak muhtelif AB üyesi ülkelerin aynı kararı alabilecekleri kulislere dönmeye başladı. Sonuç olarak 193 BM üyesi devletten 135'i Filistin'i tanıdı. Tanıyan devletlerin nüfusu Dünya'nın %80'ini oluşturmakta. İsrail lobisi bas-

kı altında. İsrail'in karşısında daha profesyonel hareket eden ve oyunu kurallarına göre oynamayı öğrenmeye başlayan bir Filistin var. İsrail'in dayak attıktan sonra ağlama numarası artık tutmuyor. Bilgi çabuk aktarılan ve kolay elde edilebilen bir şey haline geldi. Olayları çarpıtmak eskisi kadar kolay değil. Lobcilik faaliyetleri de eskisi kadar belirli bir grubun inhisarında değil, ya da bu inhisardan daha fazla kurtulmaya başladı. Yakın gelişmeleri merakla bekliyoruz.

Kaynak: Dünya Bülteni

Gazzelilerin psikolojik bunalımı

Ariyana Love

İsrail'in bu yaz Filistinlilere karşı dehşet verici saldırılarından sonra Gazze Şeridi'nde intihar teşebbüsü vakalarında alarm verici seviyede artış meydana geldi. Korkunç travma ve kahredici kayıplar her kadın, çocuk ve erkeği yoğun çaresizlik ve ümitsizlik hisleri içinde bıraktı.

Çoğu kişinin caddelerde diğerleriyle göz göze gelmekten kaçınarak ya da kendi kendilerine mırıldanarak, dünyadan kopmuş vaziyette yürüdükleri görülüyor. Fakirlikten kaynaklanan şikayetler havayı kaplamış durumda ve soykırım hatıraları herkesin beynine saplanmış vaziyette.

Hastane ve polis kayıtları Gazze'de her ay 30-40 intihar teşebbüsü olduğunu gösteriyor. 1,8 milyon nüfuslu bir bölge için bu alarm verici bir rakamdır ve giderek de bu rakamın artması bekleniyor.

Şifa Hastanesi'nde hasta kabul bölümünün başkanı Dr. Eymen Sahbani, yüksek dozda ilaç alanlar, fare ve böcek ilacı gibi zehirler içenler, kendilerini kesenler, yüksek yerden atlayanlar, kendilerine silahla ateş açanlar, kendilerini yakanlar ya da asanlar gibi vakalar gördüğünü söyledi. Bunların çoğu son anda kurtarılmış ama kurtarılamayanlar da var. İntihara teşebbüs etmelerine rağmen hayatta kalanlar ise Gazze Toplum Ruh Sağlığı Programı'ndan psikologlara götürülüyor.

Dr. Sahbani'nin basın açıklamasında ifade ettiklerinden bazıları

ise daha da rahatsız edici: “İntihara teşebbüs edenler genç gruplar. Tüm vakalar ya küçükler ya da 30 yaş altındaki insanlar tarafından gerçekleştiriliyor.”

Genç bir kız, üzerine benzin döküp kendisini ateşe verdi. O, ciddi yanıklar aldıktan sonra Deyr El Belh'te El Aksa Hastanesi'ne kaldırıldı, daha sonra da Gazze Şehri'ndeki Dar El Şifa'ya nakledilip orada öldü.

Başarısız intihar teşebbüsleri önemli sağlık tehlikeleri doğuruyor. Gazze'de Internal Medicine kurumunun başkanı İmad Fayumi, “Yüksek dozda ilaç ve zehir alınan tüm vakalarda, hastaneye geç gelmiş olması halinde, zehrin kalp, beyin ve böbrekleri etkilemesi dolayısıyla hastalarda gelecekte önemli sağlık problemleri ortaya çıkıyor” dedi.

Dr. Fayumi, anne ve babalara çocuklarını yakından takip etmeleri ve özellikle kronik hastaların kullandıkları olmak üzere tüm ilaçlarla zehirleri çocukların ulaşamayacakları yerlere koymaları tavsiyesinde bulundu.

“Savunmasızlık hissine” en duyarlı kişiler gençlerdir. Gazze'de psikolojik desteğe muazzam bir ihtiyaç var. Gençler bu desteği almıyor.

UNICEF eylül ayında 430.000 çocuğun acilen psikolojik desteğe ihtiyaç duyduğunu bildirdi.

Travma sonrası stres bozukluğu (TSSB) ya da kompleks travma sonrası stres bozukluğu (KTSSB) çeken çocukları tedavi etmemenin maliyeti oldukça yüksektir. Biz kırılan bir kemiği yeniden birleştirebiliriz ama iş kişinin psikolojik sağlığını yeniden tesis etmeye geldiğinde bu Batı'daki insanlarla İsraililerin idrak edemediği bir şeydir.

Bu durum çocuklarda ömür boyu taşıyacakları ve sonraki nesillere aktaracakları psikolojik bir tahribat meydana getiriyor.

Travma uzmanı ve Filistin Travma Merkezi üyesi psikolog Dr. Lena Geha, geçenlerde yaptığı basın açıklamasında, “Hızla travmaya kapılan Gazze’de giderek artan talebi karşılamak üzere yeterli sayıda ruh sağlığı hastanesi yoktur. Yine de bu hastaneler ruh sağlığı problemiyle cesaretle mücadele ediyorlar” dedi. O, ayrıca, “Filistinli çocuklar sürekli travma içindeler. Bunun sebebi de İsrail’in Filistinlilere yönelik vahşi politikalarıdır” diye konuştu.

Dr. Geha, açıklamalarına şu sözlerle devam etti: “Filistinli çocuklar hayatları boyunca dünyanın diğer yerlerindeki çocuklardan çok daha fazla şiddete maruz kalıyorlar.

2000 senesinde dünyaya gelen Filistinli bir çocuk, İkinci İntifada sırasında yaşadı, 2006’daki savaşı, Gazze’nin 2008, 2012 ve şimdi 2014’te bombardımana tutulmasını gördü. Bu, 14 sene İsrail hava saldırıları altında yaşamak, bazen birer birer bazen de 25’i birden olmak üzere 14 sene aile ve arkadaşlarının öldürülmesine şahit olmak ve Gazze’ye uygulanan abluka ve işgalin getirdiği günlük realitelerden her iki yılda bir patlak verdiği görülen katliamlara kadar 14 sene sürekli travmaya yol açan dehşetin içinde yaşamak demek.”

Gazze Toplum Ruh Sağlığı Programı’ndan Dr. Abdul Aziz Tabet ve arkadaşları tarafından 2009’da yapılan bir araştırmada, Gazze’deki çocuklardan yüzde 98,3’ünün TSSB emareleri gösterdiği tespit edildi. Bugün bu rakamın yüzde 100 olduğunu söylemek mantıklı olur. İsrail’in bu yaz Gazze’de işlediği büyük savaş suçlarından travmaya kapılmayan tek bir Filistinli yoktur.

Gazze Toplum Ruh Sağlığı Programı (GTRSP), Gazze’deki top-

lumda görülen travma dalgalarına karşı tedavi hizmeti sunuyor. Kuruluş, sadece son 6 sene içinde 3 savaşa maruz kaldı. Bu kurum, kuruluşundan beri Gazze’de müstakbel ruh sağlığı pratisyenlerine eğitim veriyor. Bu yaz yapılan saldırıda GTRSP yöneticisi Yaser Ebu Camey, İsrail hükümeti tarafından kasten hedef alındı, 3 katlı evine yapılan kahredici bir hava saldırısında yakın ailesinden 29 kişiyi kaybetti.

Gazze gençliğinin hayatla ilgili genel şikayetleri ailevi meseleler, işsizlik ve akademik meselelerdir. İşsizlik Gazze’de şimdiye kadarki en üst seviyede. Aşırı yoksulluk, dışarıdan gelecek gıda yardımına muhtaç olmanın verdiği utanç ve geleceğe dair plan yapabilmek için hiçbir imkanın olmamasıyla da birleşince gençlerin taşıyamayacağı bir yüküdür.

Bu yaz yapılan saldırıdan önce Gazze’nin yüzde 75’i hayatta kalabilmek için insani yardımlara muhtaçtı. BM, saldırıdan sonra Gazze’de hemen hemen herkesin dış yardıma muhtaç olduğunu bildirdi. Yardımlar, İsrail ve Mısır tarafından Refah sınır kapısında kontrol ediliyor.

GTRSP’de psikolog olan Dr. Sami Uveyda, TSSB ve iktisadi durumun kötüleşmesiyle işsizliğin yol açtığı psikolojik stresin, öfkenin dışı vurumu olarak bazı insanları şiddete ya da bir realiteden kaçış yolu olarak intihar teşebbüsüne sevk ettiğini söyledi.

O, İsrail’in farklı yol ve yöntemler kullanarak kaçmaktan başka çare bulamayacak biçare bir nesil oluşturmaya çalıştığını ifade etti ve bölgede olanlardan İsrail işgalini sorumlu tuttu.

GTRSP’deki bir başka psikolog Samir Zakut da intihara teşebbüs edenlerin çoğunun kadın olduğunu söyledi. Kadınların Filistin top-

lumunda anne ve babalarından gelen baskılarla birlikte daha büyük baskı altında olduğunu dile getiren Zakut, kadınların toplumsal kısıtlamalara da katlanmak zorunda olduklarını ifade etti. Dr. Zakut, bölgedeki trajik realite göz önüne alındığında bu istatistiğin şaşırtıcı olmadığını söyledi. Hayat, kıymetini kaybeder, çok sayıda insan da yiyecek bir şeyler alacak para bulamazken fahişelikte de artış görülüyor. O, “Kültürel şuurda değişim için hissedilen büyük ihtiyaç gereği aile birimi içinde de yabancılaşma var” dedi.

İslami Davet Fakültesi’nde öğretim görevlisi olan Şeyh Abdul Bari, intiharın sosyal, iktisadi ya da diğer gerekçelerle olsun hiçbir şekilde kabul edilebilir bir şey olmadığını söyledi, “Allah kişinin kendisini öldürmesini yasaklamıştır” dedi.

Harvard Üniversitesi’nde FXB Sağlık ve İnsan Hakları Merkezi yöneticisi Dr. Jennifer Leaning, “Tüm araştırmalar, felaketler ve savaş gibi kriz durumlarında çocukları ciddi psikolojik gerginliklerden koruyacak asıl şeyin, onların ebeveynleri ya da büyükanne-büyükbabaları tarafından korunacaklarından emin olmaları ve bu hususta hissettikleri kesinlik olduğunu gösteriyor. Eğer onlar ebeveynlerinin durumunun iyi olduğu hissine kapılırlarsa kendileri de uzun dönemde iyi oluyorlar. Ama Gazze’de ebeveynlerin psikolojik durumlarını bozmak için yapılar kasten ve tümünden tahrip ediliyor. Büyükanne ve büyükbabalar da büyük acılar çekiyorlar. İsrail’in devam etmekte olan şiddeti ve bitmek bilmeyen işgal Gazze için normal bir geleceği belirsiz kılıyor. Gazze’de kronik stres başta olmak üzere olağanüstü bir akut stres dizisi var” dedi.

Gazeteci Muhammed Matter de İsrail’in Gazze’deki saldırıları sırasında yaşadığı tecrübeleri şu sözlerle anlattı:

“İnsanların gece yatmadan önce hayırlı geceler demek yerine nasıl vedalaşarak yatağa gittikleri halen aklımdan çıkmıyor. Kız kardeşimin tek başına kalmaktan çok korktuğu için gizlice odama geldiğini hatırlıyorum. Kuzenimin öldüğünü duyuran haberi, sonra ikinci kuzenimin öldüğü, sonra üçüncü kuzenimin öldüğü, akabinde komşumun öldüğü, en iyi arkadaşımın öldüğü, ilk ve tek kız arkadaşımın öldüğü, sonra bir başka arkadaşımın öldüğü ve bir diğer komşumun öldüğünü duyuran haberleri hatırlıyorum. Hiç bitmeyen bir döngüydü. Her kayıp için ben ağladım, ailem ağladı, arkadaşlarım ağladı, Gazze ağladı.”

Batı Şeria ve Gazze’de Filistinlilerin çektiği insanlık dışı acılar için ben de ağlıyorum. Filistinliler kafesteki hayvanlar değiller, kafese tıkılmış insanlardır.

Kaynak: Middle East Rising

Dünya Bülteni için çeviren: Mehmet Şeyhoğlu

dübam

İsrail Mahkemesi,
Müslüman çocuk kaçırmayı onaylıyor
Richard Silverstein

Lütfen bana demokrasiden bahsetmeyin. Bana dini çoğulculuktan da bahsetmeyin. Çünkü İsrail Yüksek Mahkemesi, hayal edebileceğim en ırkçı çocuk sosyal güvenliği uygulamasını tasdik etti.

Kısa bir açıklama yerinde olur: İsrail'deki çocuk sosyal güvenliği sistemi gaddar, keyfi, değişken ve mutlak geçerliliğe sahip. Bu sistem devlet düzenini, normatif kültürel ve ailesel değerlerden yola çıkan köhneleşmiş bir düşünce doğrultusunda tanzim ediyor. Eğer genel kabuldeki uygun aile tanımına uymuyorsan çocuğunu kaybedebilirsin. Ve bunun hakkında yapabileceğin hiçbir şey olmaz. Sistem sana karşı kararlılıkla hareket ederse, kelimenin tam manasıyla yapabileceğin hiçbir şey yok. Ebeveyn hakları, devletin gücüne kıyasla hiçbir değere sahip değil.

Bu gece anlatacağımız hadisede bir Yahudi kadın ile evlenen ve 2010'da ikiz sahibi olan bir Filistinli adamdan bahsediyoruz. Kadın zihinsel olarak hasta olduğu için, çocuk koruma kurumu yetkilileri, çocukları ondan alıp koruyucu aileye verdi. Koruyucu ebeveynler ise Ortodoks Yahudi idi. Hannah Beit Halachmi'ye göre elbette çocuk koruma düzenlemelerinin ihlaliydi çünkü çocuğun kendi etnik kimliğinden ebeveynlere verilmesi gerekirdi. Akat eğer devlet için iyi bir mevkiye sahip şekilde çalışıyorsanız, kuralların geçerliliği kalmıyor.

Koruyucu aile başlangıçta çocuğun babası ile eğitim, sağlık vb. konuları içeren önemli konularda danışma halindeydi. Sonra ise çocuğu evlatlık almak için başvurular. Baba ise itiraz etti ve velayetin kendine verilmesini istedi.

İlk aşamada alt mahkeme, babanın haklarının hileyle çiğnediğine kanaat getirerek tamamen babanın iddiaları lehine hüküm verdi. Yetkililer babayı hiçbir zaman uygun bir ebeveyn olarak düşünmemişti, ona hiçbir yardım teklifinde bulunmamış ve tek başına ebeveynlik yapması için gerekli eğitimi alması hususunda hiçbir adım atmamıştı. Ayrıca koruyucu aileye çocuğu kalıcı olarak bırakmaya niyetli olduklarını söyledikleri halde babayı, çocuğunun geçici bir süre elinden alınacağı doğrultusunda kandırmışlardı. Çocuk koruma yetkilileri, çocuğu babasının gözetiminden illegal şekilde alma eylemlerini meşrulaştırmak için iki aileye de yanlış bir beyanda bulunmuştu.

Ortodoks Yahudi olan koruyucu ebeveynler kararı üst mahkemede temyize taşıdı. Yüksek mahkeme ise son derece tuhaf bir düzenleme doğrultusunda ebeveyn haklarına dair yeni bir teori ile çıktı. Çocukların babalarından sökülmesini ve evlat edindikleri çocukları Ortodoks Yahudiliğe çevirip orijinal babasının etnik kimliğine dair her türlü izi silen yeni ebeveynlerin ödüllendirilmesini mümkün hale getirdi. Adaleti kılıfına uydurmak için de babanın velayeti elde tutabileceğini söyleyip (Ynet'teki bir makaledeki ırkçı ifadeye bakılırsa "babanın onurunu korumak" için) sadece çocuğun bakımı ve terbiyesi hakkında herhangi bir önemli karar verme yetkisine sahip olmayacağı belirtildi.

Yüksek Mahkeme, koruyucu ebeveynlerin eğitim, beslenme,

sağlık gibi yaşamsal konularda karar verebileceğini ancak ameliyat olma gibi göze çarpan konularda biyolojik babasına danışması gerektiğini söyledi. Bir başka deyişle, biyolojik baba çocuğun “şeref-nin” bekçisi olacak ancak onun büyütülmesi işi tamamen koruyucu ailenin görüşüne göre olacaktır.

Eminim ki baba da böyle bir “şerefi” gözetmede yapamazdı. Bu, tamamen sonradan icat edilmiş hukuki bir kavram; Hristiyanlıktaki “vaftiz babalık” gibi bir şey. Özü olmayan bir şeref. Bu düzenleme, babanın gerçek ve doğal haklarını gasp etmeye yarayan bir hukuku dolanma yöntemi. Yukarıda saydığım hakların kaybının da yanında hakimler babanın çocuğu görme haklarını da iki haftada bir defaya düşürdüler.

Ana hükmü yazan hakim, Elyakim Rubinstein, bir Ortodoks Yahudi. Şüphem yok ki bir Yahudi ve Müslüman evliliğinin ortaya çıkardığı “melezleşmeden” ötürü gücenmiş haldedir. Bir Yahudi annenin çocuğunun bir Müslüman babanın büyütmesi fikri onun için kesinlikle kabul edilemez olmalıdır. Ancak yasal düzenlemeyi bu şekilde telaffuz edemedi çünkü böyle yapsaydı haklı olarak bir faşist damgası yiyerek alaya maruz kalacaktı. Bu yüzden yasal bir kılıf yaratıp bunu geri planda yatan motivasyonunu perdelemek için kullandı.

İsraili aile uzmanı, Yossi Nakar, İsrail hukukunun açıkça belirttiği şekilde çocuğun dininin ancak ailesi tarafından ve kendi rızasıyla belirlenebileceğini ekliyor. Annesinin yokluğunda ise bu görev babasına düşecektir. Mahkeme koruyucu aileye ikizlerin tam bakımının yetkisini teslim etmediği için, İsrail hukukuna göre o çocukların hangi dine mensup olacağına dair bir belirleme hakları da olmamalı.

Mahkemenin kararını destekleyen İsraililer, İsrail hukukuna göre

Yahudi bir annenin çocuklarının Yahudi sayılması kuralını da oldukça tartışılır yaptılar. Bu yanlıştır. İsrail medeni hukuku, bu meselede halachaya (Yahudi şeriatı) bağlı kalmıyor. Ama İsrail taraftarları İsrail'in aslında katı bir şekilde halachaya bağlı olan bir teokrazi olduğunu varsayıyor.

Yerde sürünen herhangi bir şeyin tüketimini yasaklayan Yahudi perhiz kuralları göz önünde bulundurulduğunda, Nakar; Rubinstein'nın kararını "böcekli koşer (Yahudi kurallarına uygun yemek)" yapmaya benzetiyor. Bu dosyada avukat, alt mahkeme hakiminin davayı idare edilemez hale getirmesinden ötürü sert bir şekilde eleştirdiği İsrail çocuk koruma sistemine işaret ediyor. Rubinstein'ın kararı, yenmesi haram olan bir böceğin bir şekilde koşer porsiyonuna dönüştürülmesi gibi.

Aynı durum kendini insan haklarının ve demokratik değerlerin şampiyonuymuş gibi gören Yüksek Mahkeme'deki liberal Siyonistler için de mevcut. Elbette, Yargıç Aharon Barak'ın 10 yıl veya daha süredir mahkeme başkanı olmadığını unutuyorlar. Şu an yerleşimcilerin mahkemede oturuyor olmasından dahi gurur duyar haldeler.

İnanmıyorum ki Batı'daki herhangi bir çocuk koruma otoritesi böyle ırkçı bir karara imza atsın. Onlar böyle çocuklar için öncelikle Müslüman bir aile bulmayı gözetirdi. Çocuklarla ebeveynlerinin birbirine yabancılaşmasına yol açacak böyle bir şeye müsaade etmezlerdi.

Beit Halachmi, Facebook'ta bu davaya dair yazdığı kınamada; durumu "devlet onaylı çocuk kaçakçılığı" olarak tanımlıyor. Diğer İsraili çocuk koruma hakları aktivistleri, sosyal güvenlik yetkililerini çocukları evlatlık etmeyi gözetten Yahudi ebeveynlerle işbirliği için-

de olmakla suçluyor. Hem aile nezaretinden çocuğun çıkarılmasına hem de onun evlatlık verilmesi önerisini yapmaya karar veren tek bir devlet dairesinin olması çıkar çatışmasına sebep oluyor. Böyle bir otorite, eğer Yahudi ebeveynler almaya hazırsa, çocuğu aile nezaretinden çıkarmaya daha meyilli hale geliyor.

Bu örnekte olan tam da budur. Bu aktivist internet sitesi, Filistinli babanın başına geleni “evlatlık alma adı altında kaçakçılık” olarak adlandırıyor. Hatta bazı söylentilere göre evlatlık edinmek isteyen aileler, kendilerine çocuk bulmaları için yetkililere ödeme yapmakta. İsrail devlet departmanlarında dönen rüşvetin seviyesini göz önünde bulundurursak, bu pek muhtemel bir senaryo.

Bu acımasız karardaki ironi, Avrupa Yahudilerinin tarihindeki önemli bir örnekten haberdar olması: İtalyan bir Yahudi çift, Edgardo Mortara isimli bir çocuk sahibi oldu. Aile bir Hristiyan kadını hizmetçi olarak işe aldı. Çocuk hayatını riske atan bir hastalıkla boğuşurken, hizmetçi çocuğu acil müdahale olarak, ailesine haber vermeksizin, vaftiz etti. Elbette, bunun çocuğun hayatını kurtaracağını düşünüyordu. Vaftizden doğan bir hak olarak Kilise, çocuğu bir Katolik olarak tanıdı. Hukuk sistemi ise bir Hristiyan bebeğin herhangi bir Yahudi aile tarafından yetiştirilmesine izin vermiyordu. Bu yüzden çocuk, İtalyan polisi tarafından zorla ailesinden alındı.

Kilise, çocuğun ailesinin yetimhanede ziyarette bulunmasına izin verdi. Ancak çocuklarını almak için ancak Katolikliğe dönmeleri gerekiyordu ki bunu reddediyorlardı. Neticede Papa, Edgardo’yu bizzat kendi hanesine aldı ve çocuk daha sonra rahip oldu. Hayatının çoğunu insanları Yahudiliğe döndürmek için dünyanın farklı yerlerine seyahat ederek harcadı. Çabasının büyük kısmı başarısızlıkla so-

nuçlandı. New York'taki St. Patrick Katedrali'ne vaaz vermek için gelip yerel kardinallerden kendi Evangelistleştirme çabasına destek olmalarını istediğinde piskopos reddetti. Kardinal, arasını iyi tutmak istediği yerel Yahudi topluluğu ile olan ilişkilerin aleyhine döneceğini inanıyordu.

Bu hadisede Yahudi ailenin hakları çiğnenmişti. Birkaç hakka sahip bir azınlık olarak Yahudiler protestodan daha fazlasını yapabildi. Böyle bir eylem dahi Katolik dogmalarına göre yönetilen bir ülkede önemsendi. İsrail'in kararı ise bundan farklı değil. Hâkimler, aslında Ortodoks Yahudilerin babaların çocuklarını onlardan, dinlerinden ve etnik topluluklarından çalabileceklerini belirtmeyi üstüne vazife edinmiş oldu.

Çocuk koruma yetkililerin mutlak gücüne dönersek: Geçen yıl bir Kanadalı kadın, 2014'te İsrail'e göçen Hana Gan, 5 aylık hamile iken iki çocuğuyla beraber evine dönmeye karar verdi. İsrail'de yaşamakta olan ailesi ise onun gitmesine izin vermedi ve 2 çocuğunun velayetini almasına engel olmaya çalıştı. Hana'ya göre ailesi çocukların Ortodoks Yahudi olarak yetişmesini istiyor ve kendisinin itaat etmemesine karşı çıkıyorlardı. Ben Gurion'da bir uçak bileti ayırtmak istediğinde, bu hakkının olmadığı gerekçesiyle reddedildi. Akabinde kendini ve çocuklarını güvenli bir evde saklayabilecek arkadaşlarına döndü. Polis bulunduğu yeri keşfetti ve çocuklarını onun elinden zorla almak üzere bir mahkeme emri getirdi. Şimdi hem çocuklarını kaybetti hem de İsrail'den ayrılamadığından ötürü özgürlüğünü.

Kaynak: Richard Silverstein

Dünya Bülteni için tercüme eden: Deniz Baran

> DÜBAM DÜNYA BÜLTENİ ARAŞTIRMA MASASI

Yeni Bir İntifada Mı?

> 2015 KASIM
DÜNYA BÜLTENİ ARAŞTIRMA MASASI

DÜBAM Yayınları
Küresel İletişim Merkezi
Barbaros Bulvarı, Balmumcu / Beşiktaş
Tel: (0212) 274 80 21 – 274 80 22
www.dunyabulteni.net/dubam

